JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1859. Woensdag, 29 Junij. N°. 52.

HOOFD-BUREAU: Te **Batavia** bij H. M. VAN DORP; te **Samarang** bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te **Soerabaija** bij E. FUHRI & Co.; te **Pasaroean** bij WEIJERMANS & Co., te **Cheribon** bij BLOK & RUZETTE, te **Tagal** bij Mevr. de Wed. G. M. VAN DORT, te **Madioen** bij G. A. HOGENRAAD, te **Padang** bij H. R. VAN WIJK, Rzn. en voor **Nederland** bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te **Amsterdam.**

Prijs per half jaar voor *Batavia*.................... *f* 12,50.
„ „ „ „ „ *Java*.................... „ 15,—.
„ „ „ „ „ *Buitenbezittingen*........ „ 17,50.
„ „ „ „ „ *Nederland*................ „ 22,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven ***franco.***

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturday van elke week, voor posttijd.

De prijs der **Advertentiën** is **50** cents voor de Vijf woorden
Bij eerste of meerdere herhaling **25** „ „ „ „ „
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort een
BIJVOEGSEL.

JAVA-BODE.— 2e HALF JAAR 1859.

De ondergeteekende, administrateur van den JAVA-BODE, noodigt allen, die met hun ABONNEMENT op dit dagblad wenschen *voort te gaan*, of zich mogten willen *abonneren*, beleefd doch dringend uit, hem daarvan TEN SPOEDIGSTE HUNNE OPGAVEN TE DOEN TOEKOMEN. De gang der gebeurtenissen in het Westen doet, nu de oorlog eenmaal uitgebroken is, met elke mail belangrijker tijdingen verwachten. De dagelijks stijgende belangstelling van het publiek in die gebeurtenissen, en het daardoor steeds toenemend aantal abonnés van den Java-Bode, maken het volstrekt noodzakelijk, dringend bovengemelde opgave te vragen, om daarnaar de oplage te regelen. De redactie van het blad zal zich beijveren, de *belangrijkste en geloofwaardigste tijdingen, die regtstreeks uit Europa's groote steden van de best ingelichte Correspondenten ontvangen worden, zoo spoedig en volledig mogelijk ter kennis van de lezers te brengen.*

De Administrateur,
H. M. VAN DORP.

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE,
Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord:
Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut!
doet te weten:

Dat Hij, willende overgaan tot de vaststelling der minimum prijzen voor de taxatie van wollen en katoenen goederen, vervaardigd bewesten de Kaap de Goede Hoop, bij invoer in Nederlandsch-Indië, gedurende het derde kwartaal 1859;

Lettende op de artikelen 20, 29, 31 en 33 van het reglement op het beleid der regering van Nederlandsch-Indië;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Artikel I.

Voor het derde kwartaal 1859 van kracht te verklaren het bij ordonnancie van 23 Maart 1859, staatsblad No. 12, voor het tweede kwartaal 1859 gearresteerde tarief van prijzen, volgens welke zullen worden geheven de inkomende regten op wollen en katoenen goederen, vervaardigd bewesten de Kaap de Goede Hoop, bij invoer in Nederlandsch-Indië.

Artikel II.

Deze ordonnancie treedt in werking te Batavia op den 1sten Julij 1859, en op andere plaatsen met den dag, waarop het staatsblad van Nederlandsch-Indië, waarin deze ordonnancie is opgenomen, aldaar ontvangen wordt.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het Staatsblad van Nederlandsch-Indië geplaatst, en voor zoo veel noodig, in de Inlandsche en Chinesche talen aangeplakt worden.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage collegien en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te Buitenzorg, den 27sten Junij 1859.

CH. F. PAHUD.
De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

(Staatsblad no. 38.)

Civiel Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst met behoud van regt op pensioen, de pakhuismeester te Padang J. A. Koopmans.

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de controleur der derde klasse bij de landelijke inkomsten en cultures in de afdeeling Blora (residentie Rembang) M. L. E. Halewijn.

Op zijn verzoek, eervol, uit zijne betrekking, de gewone deurwaarder bij den raad van justitie te Ternate H. U. Arendeel.

Benoemd:

Tot adsistent-resident van Lebak (residentie Bantam), de controleur der eerste klasse bij de landelijke inkomsten en cultures J. H. van der Crab.

Tot gewoon deurwaarder bij den raad van justitie te Ternate, de klerk op het residentiekantoor aldaar D. Ph. Berendhuijzen.

Tot translateur voor de Maleische taal te Batavia C. J. Batten.

Tijdelijk belast:

Met de waarneming der betrekking van eersten commies ten bureele van den chef over de geneeskundige dienst, de waarnemende tweede commies op dat bureau (militair ambtenaar 2de klasse) J. van Seijf.

BIJ DEN RAAD VAN JUSTITIE TE BANDA,

Ontslagen:

Eervol, wegens vertrek, als lid, de kapitein der infanterie G. L. C. C. van Vlugt.

Benoemd:

Tot lid, K. F. van Langen, kapitein der infanterie.

BIJ DE SUBCOMMISSIE VAN ONDERWIJS TE PATTI, VOOR DE ZAKEN TE JAPARA,

Ontslagen:

Eervol, wegens vertrek, als lid, J. W. van Groll, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezen diensten.

Benoemd:

Tot lid, C. L. Rosemeier, ambtenaar ter beschikking van den resident van Japara.

BIJ DE SUBCOMMISSIE VAN ONDERWIJS TE POERWOREDJO (RESIDENTIE BAGELEN.),

Ontslagen:

Eervol, wegens vertrek, de leden jhr. W. K. L. van Hogendorp en G. van Beest Holle, onder dankbetuiging voor de door hen als zoodanig bewezen diensten.

Benoemd:

Tot leden, B. Braams, predikant bij de protestantsche gemeente, en jhr. W. H. Teding van Berkhout, ingenieur der derde klasse bij den waterstaat en de burgerlijke openbare werken.

Militair Departement.

BIJ DE MILITAIRE GENEESKUNDIGE DIENST,

Overgeplaatst:

Bij het groot militair hospitaal te Samarang, de officier van gezondheid der tweede klasse P. Berliner, behoorende tot het garnizoen te Banjoemaas, thans te Samarang.

Goedgekeurd:

Dat door het Militair Departement,

Zijn Geplaatst:

BIJ HET WAPEN DER INFANTERIE,

Bij het 1ste bataillon, de kapitein A. W. Mensinga, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.

Bij het 7de bataillon, de tweede luitenant J. H. C. jhr. van der Wijck, onlangs uit Nederland aangekomen.

Zijn Overgeplaatst:

BIJ HET WAPEN DER INFANTERIE,

Bij het 1ste bataillon, de eerste luitenant H. F. Thissen, van het 12de bataillon

Bij het 6de bataillon, de kapitein C. L. Schröder, van het 14de en de tweede luitenant C. C. van den Vrijhoeff, van het 13de bataillon.

Bij het 7de battallon, de kapitein S. Meijers, van het 2de bataillon.

Bij het 9de bataillon, de eerste luitenant H. W. C. A. Thieme, van het 1ste bataillon.

Bij het 10de bataillon, de eerste luitenant C. Schäfer en de tweede luitenants D. L. Häfeli en A. A. van Sorgen, de eerstgenoemde van het 16de en de twee laatsten van het 12de bataillon.

Bij het 12de bataillon (Weltevreden), de eerste luitenant O. A. Koocken, van het garnizoens-bataillon der Lampongsche districten.

Bij het 15de bataillon, de kapitein P. A. Muller, de eerste luitenant A. P. W. Meis en de tweede luitenants R. J. Casparie, A. Wijnoldij en A. J. M. van Lith, de beide eersten van het 17de en de drie laatsten van het 16de bataillon.

Bij het 16de bataillon, de kapitein O. H. Musch en de eerste luitenant V. G. L. de Mol, beiden van het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden.

Bij het 17de bataillon, de kapitein W. D. Bode, van het 16de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de eerste militaire afdeeling op Java (Serang), de eerste luitenant B. C. F. Hamers, van het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden.

Bij het garnizoens-bataillon in de eerste militaire afdeeling op Java (Anjer), de tweede luitenant A. T. Cateau van Rosevelt, van het 7de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden, de eerste luitenant H. T. Sterk, van het 16de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon der Lampongsche districten (Tandjong), de eerste luitenant F. van Genderen, van het garnizoens-bataillon in de eerste militaire afdeeling op Java.

BIJ DE MILITAIRE ADMINISTRATIE.

Als onder-intendanten der tweede klasse, de betaalmeesters der eerste klasse L. V. J. E. de Sturler en M. J. Fundter.

BIJ HET WAPEN DER ARTILLERIE.

Bij het personeel, de eerste luitenant J. J. de Rochemont, van het materieel.

Bij het materieel, de eerste luitenant T. J. A. van Zijll de Jong, van het personeel.

Marine Departement.

Opgedragen:

De waarneming der betrekking van beheerder van den tijdbal en de telegraaf bij het haven-departement te Batavia, aan den eersten stuurman in het vaste corps dek- en onderofficieren, dienende aan boord van Z. M. wachtschip ter reede Batavia D. O. Schwencke.

ADVERTENTIEN.

Postkantoor.
Landmail van Julij.

De Directeur der posterijen te Batavia herinnert bij deze belanghebbenden, dat, de eerste mail-stoomer in Julij den 8sten zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Donderdag den 7den Julij aanstaande:

a. des avonds te 8 uren, voor Europa, Britsch-Indië, China, enz., enz.

b. des middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

Verponding over 1859.

De directeur der middelen en domeinen herinnert belanghebbenden bij deze, dat de belasting der verponding over den *eersten termijn* des loopenden jaars moet worden voldaan *vóór ultimo Junij aanstaande*, zullende tot ontvangst daarvan, voor zooveel de residentie *Batavia* betreft, dagelijks, (met uitzondering van zon- en feestdagen) worden gevaceerd ten kantore van den algemeenen ontvanger te *Batavia.*

De directeur der producten en civiele magazijnen brengt, met referte aan de door den resident van Soerabaija in de Javasche-courant van den 8sten en 11den Junij jl. no. 46 en 47 geplaatste advertentie, betrekkelijk de aldaar op den 22sten Julij aanstaande te houden openbare uitbesteding, voor de levering van verschill-

BLIKKEN MIE.

(*Vervolg.*)

De lieve jongen, want dat bleef hij altijd, schreide als een kind, toen hij het huis verliet; een jaar later vertrok ook mijnheer uit zijn woonplaats naar G., ik bleef er achter, maar, omdat ik hier in deze plaats geboren was, wilde ik hier mijne laatste levensdagen eindigen. Ik had van mijnheer Alfred niets meer gehoord, hoewel ik dikwerf over hem gedacht had, toen ik hem nu voor eenige weken bij mij zag binnentreden, doodelijk verbleekt en vermagerd, toen ging ik u roepen, Domine en den doctor; maar de medicijnen mogten hem niet meer baten, niemand wist wie hij was en daarvoor moest ik de lange *Tongesteeg* verlaten, omdat de menschen er kwaad van spraken, maar onze lieve Heer weet het beter en daar ben ik gerust op; maar wat meneer *Alfred* geleden had, weet niemand; hij had een ongelukkige liefde gehad, zoo hij zei, en daardoor had hij verstrooijing gezocht, arme jongen! zijn geld had hij spoedig verteerd, zijn goeden naam verloren en zijn gezondheid bovendien geknakt. Zoo kwam hij weêr in het vaderland en wie had hij daar? niemand dan *Mie*, die als een moeder over hem was geweest, maar hoe hij mij gevonden heeft, ik weet het waarlijk niet; wat schrikte ik, toen ik den stumper zag — en toen hij tot mij zei: *Mie!* mijn vader heeft mij verstooten, mag ik mij bij u neêrleggen om te sterven? ik snikte het uit, domine, o ik had den jongen nog zoo lief, ik had zooveel met hem doorgebragt!"

Blikken Mie bewaart nu eenige oogenblikken het stilzwijgen. Zij treedt naar de lijksponde toe en zegt: »Arme jongen! wie zou in u nu weer dat onschuldige schaap herkennen, dat mij zoo dikwijls met zijn lief lachje heeft opgevrolijkt?.... hoe bleek ziet ge er uit, ja, nu zult ge wel bij onzen goeden God zijn hierboven! arme stumper! gelukkig dat uw moeder u daar is vooruitgegaan; zij zal uw voorspraak wel zijn daarboven, en ik zal u ook niet vergeten, gedurende den korten tijd, dat ik hier nog zijn mag!.... God ziet ook naar de oorzaak," vraagt zij, »niet waar domine? Voor Hem is het niet onbekend, dat het zijn schuld niet alleen geweest is, dat hij zoo diep viel?"

»Ja, *Mie*, de regtvaardige regter oordeelt niet als wij. Hij vraagt naar de oorzaken en niet altijd naar de daden."

Drie dagen later bragt een eenvoudige lijkkoets den onverwachten gast van *Blikken Mie* weg; er was niemand, die hem volgde; zoo wij zeggen zouden, dat niemand hem wegbragt, zouden we aan de waarheid te kort doen, zij de zoogenaamde *fijne*, het *canaille* in het oog van velen, zij-alleen volgde in hare gedachten, en de tranen, de tolken van haar waarachtig gevoel, ontsprongen aan hare oogen, toen ze den lieveling, dien ze met moederlijke liefde aanhing, zag wegdragen door de handen van huurlingen, koud en ongevoelig, onbeweend en ongeacht.

»'t Is maanden later. De najaarszon kleurt de kimmen met haar rooskleurig groen. Zij werpt breede schaduwen af van de hooge boomen, en kleurt de toppen der grassprietjes met rood en geel; straks als die groote vuurbal voor het oog zal verdwenen zijn, komt haar zuster de maan, om met een liefljker gloed het halfrond te verlichten; ja ze is er reeds, als ware ze bang niet tijdig genoeg op haar post te zijn.

Nog zoo laat, (ja het verwondert ons-zelve, dat wij het zien), strompelt daar een oude vrouw, leunende op een stokje en geleid door een klein meisje, nog de hoofdpoort der stad uit, en slaat den weg in, die naar het kerkhof geleidt. De pilaren van het eenvoudige hek, dat daar voor staat, steken donker tegen de lucht af. Het kost de oude moeite, nog zooverre te strompelen; toch is zij haar doel bijna nabij; stil, daar poost zij, geleund op haar kruk, terwijl zij met een gelukkigen lach om de lippen door de spijlen van de ijzeren ballustraden naar binnen gluurt, en ziet hoe de maan haar volle schijnsel naar omlaag zendt op het uitgestrekte veld, waar zoovelen rustig voortsluimeren! stil! geen blaadje verroert zich, geen halm

lende benoodigdheden voor het jaar 1860, ter kennis van het algemeen, dat ten gevolge van bijkomende omstandigheden, de hoeveelheid metselsteenen, welke bij het derde perceel als benoodigd is opgegeven te bedragen 2,826,130 stuks, als nu wordt geraamd 2,226,130.

Eerste oproeping.

De assistent-resident van Grissee maakt bij deze bekend, dat onder het ressort van Grissee is opgevischt en geborgen:

Een	[illegible]	mast,	lang	51	voet,	dik	2	voet en	9 duim.
Een	„	„	„	41	„	„	1	„ „	7 „
Een	„	„	„	16	„	„	1	„ „	4 „
Een	„	„	„	40	„	„	3	„ „	8 „
Een	„	kiel	„	34	„	„	-	„ „	6 „

Geschiedende deze oproeping in voldoening van art 555 van het wetboek van koophandel voor Nederlandsch-Indië.

Degene die vermeenen op voorgenoemde objecten aanspraak te kunnen maken, vervoegen zich met de noodige bewijzen ten kantore van den assistent-resident te Grissee.

Berigt voor Zeevarenden.

De commissie tot verbetering der Indische zeekaarten brengt ter kennisse van belanghebbenden, dat door haar zijn uitgegeven en verkrijgbaar gesteld de navolgende kaarten:

Reede Benkoelen en Poeloe-baai.
id. Padang.
id. Tiko.
id. Priaman.
id. Baros.
id. Singkel.
id. Ampanam.
id. Tapallang en Kait.

De Schout-bij-Nacht, president der Commissie voornoemd,
G. VOGELPOOT.

De resident van Soerakarta geeft bij deze kennis aan belanghebbenden, dat op Zaturdag den 30sten Julij 1859, des voormiddags te 10 uren, op het residentiebureau, onder nadere goedkeuring van het gouvernement en overeenkomstig het daarvoor bestaande reglement, eene uitbesteding zal worden gehouden voor de levering gedurende het jaar 1860 van:

a. rijst en zout aan het legioen van den pangeran Adipatie Ario Mangkoe Negoro, calculatief berekend op:
385,000 ponden rijst, en
25, 600 ponden zout.

b. gras en padi aan de lijfwacht van Zijne Hoogheid den Soesoehoenan, waarvan de benoodigde hoeveelheden calculatief zijn:
36,000 ponden padi, en
14,000 rations gras van 65 pond ieder.

c. voeding aan de gevangenen, te rekenen op een getal van p. m. 20 à 30 personen daags, met inbegrip van olie tot verlichting van het gevangenhuis alhier.

VENDUTIEN.

Op Donderdag, den 30 Junij, voor het commissiehuis van Gebr. Roselje & Co.

en

Tegen 2 pCt. vendusalaris, op groot Roea-Malakka, achter het commissiehuis van Abeelen, Dennison & C°.

Op Vrijdag, den 1 Julij, voor het commissiehuis van van Slooten, Morgan & Co.

Op Maandag, den 4 Julij, ten huize van den heer J. A. Stok, op Tanah-Abang, door Gebr. Roselje & Co.

Op Dingsdag, den 5 Julij, voor het commissiehuis van John Pryce & Co.

Oproeping van Crediteuren.

In de Javasche Courant van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de geassumeerde generale gemagtigden van de weduwe van wijlen den heer Jan Constantijn Teengs.

Door de Benificaire Erfgenaam te Samarang, van wijlen C. B. Lammerding.

Aangekomen Vreemdelingen

van den 25 tot en met den 28 Junij.

MARINE HOTEL. D. Duinker, van de Reede. — R. M. L. van Oesterhout, van Buitenzorg.

HOTEL DES INDES. W. van der Hoeven, van Samarang. — J. W. Kroller, van Bandong. — D. P. Kesler, van Idem. — E. Joerin, van Melbourne. — Herderschee, van Idem. — Gilet, van Californie.

HOTEL DER NEDERLANDEN. L. D. A. Fontein, van Nederland. — C. van Berkel, van Idem. — J. Vrijland, van de Reede.

HOTEL WILLEM II. J. C. de Vriese, van Soerabaija. — H. Aspgreen, van Adelaide. — Mulder, van de Reede.

JAVA HOTEL. A. Voigt, van Sidney. — H. van Marle, van Buitenzorg. — H. O. Piccardt, van Singapore. — A. J. Kroef, van Riouw. — W. F. Gouwe, van Idem.

Vertrekkende Personen.

D. W. Schiff.

beweegt zich; 't is of een geheimzinnige adem, de adem des Alomtegenwoordigen, over dit doodenveld zweeft en de bezoeksters toefluistert: stoort hunne rust niet! De storm moog loeijen, de donder knetteren, zij hooren 't niet; de laster moge ook hier nog haar gif uitstrooijen, zij gevoelen 't niet! Gelukkigen! die daar slapen, alleen aangestaard en bewaakt door dien reinen, onbewolkten hemel, door die duizende vensters van het eeuwige vaderhuis, waar zoo vele woningen zijn!

»En waar slaapt hij nu?" vraagt de oude, na eenige oogenblikken, »gij weet het immers? Gij hebt er immers naar gevraagd?"

»Dáár," zegt het kind, en strekt haar kleine handje door de spijlen naar binnen.

»Hij rust er zacht," zegt ze, »al ligt hij ook in een donkeren hoek verscholen, de dooden voelen het niet, en ze zullen even goed eenmaal den opstandingskreet hooren als de anderen?"

»Was het een broeder van u?" vraagt de kleine met kinderlijke nieuwsgierigheid.

»St," antwoordt de oude, »wij gaan weer naar huis. Kinderen mogen niet alles weten!"

(*Wordt vervolgd.*)

Advertentiën.

Getrouwd:

W. E. VAN SPALL
met
J. E. JOOSTEN,
Wed. *Von Gehren.*

BATAVIA, 22 Junij 1859. (2044)

Getrouwd:

C. J. SCHINDLER,
Kapitein der Infanterie.
met
G. A. REINDERS.

MONTRADO, 26 Mei 1859. (2027)

Getrouwd:

W. A. BRUGMAN
met
J. M. VAN DE GRAAFF.

BATAVIA, 23 Junij 1859. (2068)

Getrouwd:

W. A. SEITZ
met
TH. F. BORLOUT.

TJIRINGIEN (Residentie Bantam) den 23 Junij 1859.
Eenige kennisgave. (2056)

Bevallen van een dood geboren Kind, Jonkvrouwe *Goldman*, geliefde echtgenoote van

L. MEIJER.

BATAVIA, den 12 Junij 1859. (2022)

Bevallen van eene DOCHTER, *J. C. van Deinse, Dominicus van den Bussche.*

BATAVIA, 18 Junij 1859. (2030)

Bevallen van eene DOCHTER, *P. J. P. Lieftink*, geb. *Haack van der Goes.*

SALATIGA, den 3den Junij jl. (2025)

Na een kortstondig smartelijk lijden, overleed in den morgen van heden, in den ouderdom van 48 jaren, de heer ***Jan Constantijn Teengs***, in leven president van de Factory der Ned. Handel-Maatschappij, diep betreurd door zijne nagelatene weduwe en kinderen, betrekkingen en vrienden.

H. T. WARNSINCK, wed. *J. C. Teengs.*

BATAVIA, 15 Junij 1859. (2035)
Eenige kennisgave.

De wonde mij acht maanden geleden getroffen door het overlijden van mijn eenigst zoontje, werd heden weder opengereten door het onherstelbaar verlies mijner dierbare gade, vrouwe *Johanna, Adriana, Kleijn*, na een kortstondig lijden van zes en dertig uren.

(2026) J. C. BOTTER.

Eenige kennisgave.
CHERIBON, 20sten Junij 1859.

HOUT-VENDUTIE.

op Donderdag, den 30sten Junij 1859,
op Groot Roea Malakka,
achter het Commissiehuis van
Abeelen, Dennison & Co.,
tegen 2 pCt. Vendusalaris, van

2000 Djattie Houten Balken.

(2039)

VENDUTIE

op Donderdag 30 Junij 1859,
voor het commissiehuis van
Gebrs. ROSELJE & Co.,
van eene groote partij

AFBRAAK,

eene groote **ANKERKETTING**, oud **IJZER** en **KOPER**, wijders

1000 kistjes Engelsche ZEEP,

divers bewerkt **IJZER- en KOPERWERK**, Lampen Vensterglazen, Parfumeriën, Zijden Dameskleeden, Tafel- en Servetgoed, Handschoenen, Zwart Laken, diverse Lijnwaden, Losse en gezette **BRILLANTEN**, **STOFGOUD**, enz. (2046)

Op de Vendutie

van morgen 30 dezer, zullen de ondergeteekenden mede verkoopen:

3 KISTEN KINDERSPEELGOED,
18,000 Manilla Sigaren, No. 2, 3 en 4,
een factuurtje fraai **Postpapier**, **Billetpapier**, **Envelloppes**, etc.

(2081) Gebrs. ROSELJE en Co.

OP DE VENDUTIE

van Vrijdag 1 Julij,
zullen almede worden verkocht:

het Perceel gelegen in blok P. deel 8. No. 1. buurt of wijk *Pakodjan*, bij de verponding geregistreerd onder No. 7802, en

het Perceel gelegen in blok L. deel 13, No. 92 buurt of wijk Kampong *Bandan*, bij de verponding geregistreerd onder No. 3139.

(2051) VAN SLOOTEN, MORGAN en Co.

VENDUTIE

Vrijdag 1 Julij 1859,
à 6 pCt. en 4 pCt. Vendusalaris.
Voor het Commissiehuis van

VAN SLOOTEN, MORGAN & C°.,

van 8 **Opstallen** van steen met pannen gedekt, staande op ***Meester Cornelis***, toebehoorende tot den boedel van wijlen de kapitein der Chinezen

Ong Boenhian,
Voorts nog:

343 realen GOUD, BRILLANTEN, DIAMANTEN, GOUD- en ZILVERWERKEN,

ETC. (2032)

OP DE VENDUTIE

van Vrijdag 1 Julij,
zullen de Ondergeteekenden almede verkoopen

1 span bruine **Preanger Paarden**, hoog 4 voet 4 duim.
1 span bastard **Macassaren, Schimmels**, hoog 4 voet.
1 goedgedresseerd **Sandelwood Rijpaard**, (bruin) hoog 4 voet 2 duim en de bekende **Race merrie Songket** tevens gedresseerd **Rijpaard**, hoog 4 voet $3\frac{1}{2}$ duim.

benevens:

2 in Europa expresselijk voor Java vervaardigde

PADIE DORSCHMACHINES,

waarvan er reeds een dergelijke te **BANDONG** op het Etablissement **SOEKASARIE** in werking is, kunnende in de **24 uren** minstens

15 Tjaing Padie

schoon afdorschen met zeer weinig brekage.
Nader informatiën te bekomen bij

(2049) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

VENDUTIE.

Op Maandag den 4 Julij aanstaande,
zullen de ondergeteekenden, wegens vertrek,
ten huize van den Heer J. A. STOK
op Tanah Abang,
VENDUTIE houden van deszelfs uiterst netten

INBOEDEL,

bestaande hoofdzakelijk uit:

Een elegant en solide bewerkt ameublement de Salon van massief mahonijhout, bekleed met rood velour d'Utrecht.

Een dito dito en medaillon voor **Boudoir** bekleed met rood gebloemd Satijn.

Consoles met Spiegels in den voet en wit marmeren bladen.

Diverse **Tafels** met marmeren bladen.

Etagères, Toilet duchesse, Speeltafels en **Knapen.**

Linnen-, Hang-, Boeken- en **Zilver-Kasten.**

Een groote prachtige **Psyché** marquise (alles van massief mahonijhout).

Een **marmeren Eettafel** bestaande uit 6 Bladen.

Een voor dit klimaat vervaardigde **Pianino** van SCHUETZE te *Leeuwaarden.*

Fraaije Spiegels, Schilderijen, Lampen en **Pendules.**

IJzeren Ledikanten voor 1 en 2 personen en voor kinderen.

Porceleinen Eet- en **Thee-Serviezen.**

Een zeer fraai **dessert Servies** met een stel glazen van **fijn geslepen Boheemsch Kristal.**

Modern **Zilver-** en **Pleetwerk.**

Wijders:

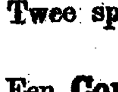

4 spannen perfect gedresseerde **Wagenpaarden.**

Een span **Vossen, Merries**, hoog [illegible] Eng. dn.

Een span **Isabelle.**

Twee spannen **Batta's** (buitengewoon hardloopers).

Vervolgens:

Een **Coupé** uit de fabriek van HERMANS te *'s H[illegible]* zoo goed als nieuw.

Een **Milord.**

Een **dito.**

Een **Vis à Vis.**

Een **Palanquin.**

Op Zondag te voren den 3den Julij *voor een* [illegible] *te bezigtigen.*

(2052) GEBRS. ROSELJE EN Co.

Op de Vendutie

van 4 Julij a. s.,
ten huize van den Heer J. A. STOK,
zal mede worden verkocht:

Een gezond en perfect gedresseerd Appelschimmel

RIJPAARD,

(Bastaard Makassaar-Persiaan), hoog 4 vt. 2 dm., toebehoorende aan den Heer A. W. KINDER DE CAMARECQ,
alsmede:

Een gezond en hardloopend zwart Batta WAGENPAARD, zijnde overgebleven van een span
(2047) GEBRS. ROSELJE & Co.

VERKOOP VAN JAPANSCHE GOEDEREN.

Op Dingsdag, den 5den Julij 1859,
zullen de ondergeteekenden in publieke veiling voor hun Commissiehuis verkoopen,

bij kleine kavelingen,
à 4 pCt. Vendusalaris,

een groot factuur JAPANSCHE goederen, aangebragt per „Oldenbarneveldt" bestaande uit fraaije KOPJES en SCHOTELJES,

Bezems en Nachtspiegels.

De monsters zijn van heden af bij hen te bezigtigen.
BATAVIA, 25 Junij 1859.
(2055) JOHN PRYCE EN Co.

VENDUTIE

op Woensdag, den 6den Julij,
ten huize van den Heer *J. Faes*, op Molenvliet bij de Prinsenlaan door

J. SPEET,

van Paarden, Rijtuigen, Spiegels, Schilderijen, Hang- en Tafellampen, Tafelservies, Banken, Stoelen, Kleederkasten, Tafels, Martevanen, enz. (2086)

SINGAPORE PLANKEN

(10.000)

tegen zeer billijke prijs,
bij
(2060) ABEELEN, DENNISON EN Co.

Pas ontvangen met het schip *Willem Kroonprins der Nederlanden,*
een factuur

Hollandsche Provisiën,

waarbij
HAMMEN, GEROOKT VLEESCH in blikken en geëmballeerd, SAUCIJS DE BOLOGNE,

Gerookte Ossenhaasjes, Ossentongen en Zalm,

PUIKE ZOETEMELKSCHE KAAS,

BIER OP HALVE KRUIKEN, ENZ.
(2054) VAN DER MEULEN Co.

Verkrijgbaar bij de Ondergeteekenden:

1 dubbele Buks van Lepage,

Systême Lefaucheux à bascule, met de noodige bijzaken, compleet.

1 dito Jagtgeweer voor hagel en kogel.
1 „ Revolver buks.
1 „ Revolver-zakpistool.

eene mooije collectie

PAARDEN PLATEN IN PORTEFEUILLE.

(2030) VAN SLOOTEN, MORGAN EN Co.

Door de uitbreiding die hunne zaak heeft ondergaan, en om nog meer zorg te kunnen wijden aan de vele bestellingen, die zij dagelijksch ontvangen, hebben de ondergeteekenden met de laatste mail weêr eenen ***franschen***

KOK- PASTEI- EN SUIKERBAKKER

uitgekregen, en bevelen zich op nieuw aan in de gunst van het Bataviaasch publiek tot het leveren van **DINÉS, SOUPERS** en verder alle bedenkelijke artikelen hun vak betreffende.
(2033) LEROUX & Co.

---

600 picols RIJST MENIER,

van *Indramaijoe,* bij kleine hoeveelheden *à Contant,*
bij
(2037) ABEELEN, DENNISON EN Co.

LOGE DE STER IN HET OOSTEN.

Receptie in den 1sten graad,

Op Donderdag, den 30sten Junij 1859, des avonds ten 8 ure.
De 1e Secretaris,
(2023) G. P. J. OCKERSE.

Maatschappij tot Nut van 't Algemeen in Oost-Indië.

Algemeene Vergadering op Woensdag, 29 Junij 1859, des avonds ten half acht ure precies, in de Societeit de Harmonie.

Ballotage.
Wijziging van art. 35 en 20c, van het reglement voor de spaarbank.
Oprigting van een reservefonds der Maatschappij.
Mededeelingen van verschillenden aard.
De Secretaris,
(2010) J. MUNNICH.

Militaire SOCIETEIT CONCORDIA.

Algemeene Vergadering

ter verkiezing van ***President, Vice-president*** en ***drie Kommissarissen,*** op Zaturdag den **9 Julij** 1859, des avonds ten **8 ure.**
Namens de Directie:
De Secretaris,
(2076) BRUGMAN.

Bataviasche Schouwburg.

Door *bijzondere omstandigheden* is de trekking der Loterij moeten worden uitgesteld, doch als nu onherroepelijk bepaald op

Vrijdag, den 8sten Julij eerstkomende,

des morgens te half negen ure, in het Lokaal der Harmonie.

Er is nog een twintigtal Loten te bekomen bij den Thesaurier, de Heer *F. H. Tiedeman.*
J. M. TIEDEMAN, *President.*
(2074) WAANDERS, *Secretaris.*

Spaarbank.

Zitdagen 4 en 18 Julij.
(2071)

HET COLLEGIE VAN CURATOREN
VAN HET
gymnasium WILLEM III

noodigt belanghebbenden uit, welke aanbiedingen wenschen te doen tot verkoop of verhuur van gebouwen of erven te *Batavia*, geschikt voor een tijdelijk of definitief gymnasium, die intezenden met volledige opgave van voorwaarden vóór den 8sten Julij aanstaande.
Namens het Collegie voornd.:
Het Lid en Secretaris,
(2028) C. F. W. WIGGERS VAN KERCHEM.

HET COLLEGIE VAN CURATOREN
VAN HET
gymnasium WILLEM III

noodigt alle in Nederlandsch-Indië aanwezige personen, die genegen mogten zijn, zich als docenten aan die inrigting te verbinden, uit, om zoo spoedig mogelijk schriftelijk opgave te doen van de vakken waarin zij bevoegd zijn onderwijs te geven, en daarbij alle zoodanige mededeelingen te voegen, als zij ter beoordeeling van de vraag, of al dan niet wenschelijk is van hunne diensten als docenten gebruik te maken, nuttig zullen achten.
Namens het Collegie voornd.:
Het Lid en Secretaris,
C. F. W. WIGGERS VAN KERCHEM.
BATAVIA, 22 Junij 1859. (2029)

Commissiehuis van A. BEDIER.

Ontvangen:

AMERIKAANSCHE WATERPOMPEN,

Metaal gaas in verschillende qualiteiten, Porceleine Waschkommen effen en met Vergulden rand, Schilderijen, Pendules, Fransche Provisien in blikken, goede Bordeaux Vat wijn, hier afgetapt in kisten van 4 dozijn. (2084)

ENGELSCHE WAGENTUIGEN,

Zadels, Dames Zadels, Waarlooze Hoofdstellen, Stal Borstels,

WAGEN- EN BENDIE LEIDSELS
en
Waarlooze Wagen- en Bendie Stangen.

(2059) ABEELEN, DENNISON EN Co.

RACE ZADELS.

bij
(2044) ABEELEN, DENNISON en Co.

WOODBURY & PAGE

hebben hun

PHOTOGRAPHISCH ATELIER

van Rijswijk naar Glodok

VERPLAATST,

alwaar zij tot het einde van Junij voortgaan met het vervaardigen van portretten voor Chinezen.

Europeanen, welke van deze gelegenheid wenschen gebruik te maken, wordt daartoe de gelegenheid des Woensdags aangeboden. (2015)

Bij den ondergeteekende zijn in commissie ontvangen:
een partijtje gezette en ongezette

BRILLANTEN EN DIAMANTEN,

waarbij zes paar zeer fraaije
DIAMANTEN HAARPENNEN,
ieder paar in **foudraal,** en een paar zeldzaam fraaije

BRILLANTEN,

wegende te zamen circa ***10 karaat,*** dezelve zijn in Holland geslepen, à jour gezet en van het eerste water.
(2087) J. SPEET.

Bij den Ondergeteekende is te koop een bijzonder fraai

MELODIUM,

uit de fabriek van Alexandre.
(2083) A. BEDIER.

Een eenig Heer verlangt

KOST EN INWONING,

bij eene fatsoenlijk familie.
Te bevragen bij den Boekhandelaar ***H. M. van Dorp.*** (2035)

Eene Gouvernante onderwijs gevende volgens de nieuwste methode in de Hollandsche, Fransche en Engelsche talen, zag zich gaarne spoedig geplaatst.
Adres letter O. bij de Boekhandelaars
(2057) DE GROOT, KOLFF EN Co.,
Samarang.

Een gehuwd Onderwijzer, binnen kort naar Nederland vertrekkende, zag zich gaarne tijdens de reis belast met de oppassing van en het onderwijs aan 3 à 4 kinderen.
Nadere informatiën, op franco aanvrage, te bekomen bij
J. E. VAN DER WIJK,
(2061) Onderwijzer te Soerabaija.

TE KOOP **Een steenen HUIS,**

in de ***Gang Kamatjorang.***
Adres
(2008) P. J. LEIDELMEIJER.

LET WEL!

Ad. ***f* 9000**. te Koop of ad. ***f* 90.—** 's maands te huur:

EEN GEHEEL STEENEN HUIS

met dito Stalling en Bijgebouwen, veel ruimte bevattende en op eenen aangenamen stand gelegen.
Adres:
(2064) LANGE & Co.

Op zeer aannemelijke voorwaarden, wordt dadelijk te Koop aangeboden,

Eene lucrative zeer winstgevende zaak.

Adres onder letter M bij de firma *G. Kolff & Co.,* te Batavia. (2075)

TE HUUR EEN HUIS
in de Sekretarislaan.

Te bevragen bij
(2021) BOSHOUWER.

Wordt gevraagd:

EEN LANDMETER

voor de Onderneming der **Stroom- Tin- Ontginning** op Biliton.
Adres bij den Heer
UMBGROVE,
(2073) **Marine Hôtel.**

HOLLOWAY'S ZALF EN PILLEN.

Koningszeer, scheurbuik, uitslag, zweren, gezwellen, wonden, vurigheid en alle huidziekten verdwijnen zoodra men deze onschatbare medicijnen gebruikt. De Eigenaars der landgoederen in Java hebben onlangs groote hoeveelheden derzelve ingevoerd, niet alleen voor hunne eigene familien maar ook voor hunne slaven. De zalf heelt alle uitwendige krankheden zeer spoedig en krachtdadig, en de Pillen, welke verscheidene duizende Europeërs goed gedaan hebben, zijn bevonden geworden eene bijzondere gelukkige uitwerking te veroorzaken op het ligchaamsgestel des negers en kunnen door hem met de grootste veiligheid, zonder verlies van tijd of arbeid, ingenomen worden. Op elke plantaadje waar eenen goeden voorraad dezer kostbare medicijnen is, behoeft men geenen Doctor.

De prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:
Doosjes pillen à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.
Potjes zalf à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.

Te Batavia bij S. B. van Kleeff & Co.
» Banjoemaas » M. S. Cheriman.
» Poerworedjo » F. Neumann.
» Djocjocarta » Buijn & Co.
» Soeracarta » W. Veldman.
» Salatiga » F. Kruthoffer.
» Tagal » Wed. Dort.
» Cheribon » W. Galistan.
» Cheribon » M. Blok.
» Samarang » H. L. de Lyon, de Groot, Kolff, & Co. en bij de hoofdagenten Soesman & Co. (2065)

JAVA-BODE

H. H. inteekenaren op bovengenoemd Blad, die geneigd zijn met hun abonnement voor het **Tweede halfjaar 1859** voort te gaan, worden beleefd verzocht, hiervan zoo spoedig mogelijk aan den Ondergeteekende kennis te geven, en hem de gelden daarvoor ***Franco*** toe te zenden, opdat hij in staat gesteld moge worden, de oplage bij tijds te regelen.

Prijs voor het Tweede halfjaar:

voor Batavia ... *f* 12,50
„ Java ... „ 15.—
„ de Buitenbezittingen ... „ 17,50.
„ Nederland ... „ 22,50.

Brieven ***franco*** aan *den Administrateur,*
(2046) H. M. VAN DORP.

De Inteekening en storting voor dat Blad kan ook geschieden bij **de Groot, Kolff & Co.** en **G. C. T. van Dorp** te *Samarang*, **E. Fuhri & Co.** te *Soerabaija*, **Weijermans & Co.** te *Pasoeroean*, **Blok & Ruzette**, te *Tagal* bij Mevr. de Wed. **G. M. van Dort**, te *Cheribon*, **G. A. Hogenraad**, te *Madioen* en **H. R. van Wijk, Rzn.** te *Padang*.

238ste Nederlandsche

STAATS-LOTERIJ.

Voor de TWEE LAATSTE KLASSEN, waarin de Hoogste prijzen van

***f* 100,000 en *f* 50,000,—**

Heel lot . . . . à *f* 100.—
Half „ . . . . . „ „ 50.—
Kwart „ . . . . . „ „ 20.—
Tiende „ . . . . . „ „ 10.—

Batavia, 1859.
(2065) H. M. VAN DORP.

De Strijd om Italië.

Onder redactie van A. Ising,
in 4o. formaat in vellen van 8 bladzijden met platen per **mail** te ontvangen.

Prijs in Nederland 15 ct. per vel druks, 15 ct. per kwarto Plaat en 25 ct. per dubbelde plaat; voor Oost-Indië wordt de prijs met 25 pCt. verhoogd.

Inteekening opengesteld bij de Boekhandelaren,
H. M. van Dorp, *te Batavia*
en
G. C. T. van Dorp, *te Samarang.*
(2017)

Bij G. KOLFF & Co., te Batavia is de inteekening geopend op:

Korte Praktische en Theoretische Beschrijving,
van den Electro-Magnetischen
SCHRIJF- OF DRUK-TELEGRAAF,
IN NEDERLANDSCH INDIE,
DOOR
A. A. Meijsenheijm Kniphschaar,
Chef der 3de Telegraaf-afdeeling op Java.
Prijs ***f* 3.—**

Uitgave: DE GROOT KOLFF en Co., te Samarang.

Voor een ieder die een beknopt, gemakkelijk en duidelijk overzigt en leerboek verlangt van den thans algemeen ingevoerden telegraaf, is dit werkje onmisbaar. Prospectus op aanvrage verkrijgbaar. (2045)

PORTES-MONNAIE EN GELDBEURZEN,

ter bewaring van papieren en klinkende munt; in keurige verscheidenheid ontvangen bij
(2077) G. KOLFF en Co.

Debiteuren en Crediteuren in den boedel van wijlen den heer **Jan, Constantijn, Teengs**, worden beleefdelijk verzocht binnen zes weken betalingen of aangiften te doen aan de geassumeerde generale gemagtigden van Mevrouw de weduwe, ook in hoedanigheid van executrice.

TIEDEMAN en VAN KERCHEM.
Batavia, 27 Junij 1859. (2072)

STOOMBOOT OENARANG.

Te beginnen met de maand Julij zal de dienst van bovengenoemd Stoomschip zich ook tot

SOERABAIJA

uitstrekken, en worden de dagen van vertrek voor de maand Julij geregeld als volgt:

Van BATAVIA den 5den en van SAMARANG den 7den naar SOERABAIJA.

Van SOERABAIJA den 12den en van SAMARANG den 14den naar BATAVIA.

Van BATAVIA den 20sten en van SAMARANG den 22sten naar SOERABAIJA.

Van SOERABAIJA den 27sten en van SAMARANG den 30sten naar BATAVIA.

Voor vracht en passage gelieve men zich te adresseeren bij
de Agenten,
(2069) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

STOOMBOOTDIENST.

Eene der Stoomschepen zal 24 uren na aankomst der verwacht wordende Landmail naar **Samarang, Soerabaija, Macassar, Timor** en de **Molukkos** vertrekken.

Nadere informatiën bij
(2078) W. CORES DE VRIES.

HET STOOMSCHIP BATAVIA,
Kapt. NEIJTS,
zal den 8sten Julij via
Muntok, en Riouw naar Singapore
vertrekken.

Informatiën bij
(2079) W. CORES DE VRIES.

Het Stoomschip Menado,
kapt. **A. COUTERON,**
vertrekt den 8 Julij naar
Pontianak en Singkawang.

Informatien bij
(2080) W. CORES DE VRIES.

Het Stoomschip

KONINGIN DER NEDERLANDEN,
Kapt. ***E. Lewis,***
vertrekt van Batavia naar Samarang en Soerabaija
op den 12 en 27 Julij
en keert van Soerabaija terug
den 3 en 21 Julij, en 4 Augustus.

De Directie,
(2082) MACLAINE, WATSON en Co.

Stoomboot Samarang Packet

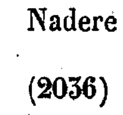

Vertrekt den **1 Julij** naar ***Cheribon*** en ***Tagal*** en van daar naar ***Batavia*** terug.

Nadere informatiën bij
De Agenten,
(2036) LEVERT en Co.

STOOMBOOT OENARANG.

Deze Stoomboot zal op den ***5 Julij*** des morgens ten **8 ure** van hier vertrekken

via Samarang naar Soerabaija.

Nadere informatiën bij
De Agenten,
(2070) LANDBERG, BEZOET DE BIE en Co.

Het vertrek van het Ned. Schip

REGINA,
Kapt. **J. Lelijvelt,**
naar **TJILATJAP** is bepaald in het laatst der volgende week.
(2042) B. KOPERSMIT en Co.

Passage naar Nederland
wordt aangeboden met Nederl. schip
CORNELIS GIPS,
kapt. **M. van Rijn van Alkemade.**

Deze bodem is bijzonder goed ingerigt voor de overvoer van familien en enkele personen, voert een **geexamineerden Doctor**, en zal in den aanvang van Julij de reis naar *Nederland* aanvaarden.

Nadere informatiën zijn te bekomen alhier, te *Samarang* en te *Soerabaija*, bij
De Agenten,
(2043) B. KOPERSMIT en Co.

Passage naar Nederland

Wordt aangeboden met het Nederlandsch Schip

HOOP VAN CAPELLE,
Kapt. **J. R. BOK.**
Zullende omstreeks medio Julij van hier vertrekken.

Voor eene kleine familie, of een viertal Passagiers is deze wel ingerigte gelegenheid bijzonder aan te bevelen.
De Agenten,
(2020) J. CEZARD en Co.

Voor Passagiers naar Nederland.

Het vertrek van het Snelzeilend
en
uiterst fraai ingerigt schip
ANNA DIGNA,
gevoerd door Kapt. **C. OUMAN,**
zal nu in de eerste dagen van Julij van hier plaats hebben.

Adres bij
de Agenten
(2048) HAAGER & SCHUURMAN.

PASSAGE NAAR NEDERLAND

wordt aangeboden met het voor den overvoer van Passagiers zoo uitmuntend ingerigt snelzeilend Nederl. Clipper campagne schip

"ACADIA,"
gezagvoerder **G. GREEFKES.**

Het schip onderscheidt zich door zijne ruime en luchtige hutten, met patrijspoorten, goede uitrusting en vele gemakken ter veraangenaming der overtogt van familiën en enkele personen.

Hetzelve voert eenen gepromoveerden Doctor en het vertrek is bepaald van hier tegen de helft van Julij a. s.

Nadere informatiën te bekomen bij
de Agenten,
SCHIMMELPENNINCK en Co.
Batavia, 29 Junij 1859. (2066)

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het Nederlandsche schip

COLUMBINE,
gezagvoerder ***C. A. MALBRANC.***

Deze door zijne snelle reizen zoo gunstig bekende bodem met deszelfs van alle gemakken voorziene Kajuit en de confortable inrigting van het schip, doen hetzelve voor den overvoer van passagiers aller aanbeveling waardigst zijn.

Zijnde het vertrek van hetzelve, van hier, bepaald tegen het begin der maand Julij a. s.

Nadere informatiën te bekomen bij
de Agenten,
SCHIMMELPENNINCK & Co.
Batavia, 29 Junij 1859. (2067)

Voor Passagiers naar Nederland

wordt aangeboden het Nederl. schip

CORNELIA EN HENRIETTE,
Kapt. S. van der Meij.

Dit schip biedt uitmuntende inrigtingen voor Passagiers aan, zijnde voorzien van eene ruime kajuit en luchtige hutten, en vaart eenen geëxamineerden Scheepsdoctor.

Het vertrek is bepaald tegen medio Julij.

Adres bij
de Agenten,
(2058) PAINE, STRICKER en Co.

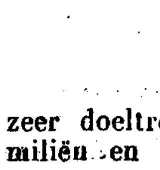

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het snelzeilend viermast Schoenerschip

ARGO,
Kapitein **VAN TEUTEM,**
zeer doeltreffend ingerigt voor den overvoer van familiën en enkele personen. Aan boord bevindt zich een geëxamineerd geneesheer.
(2062) REIJNST en VINJU.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag, 29 Junij 1859, No. 52.

BATAVIA.

In de laatste dagen hebben hier alweder onderscheidene diefstallen, waaronder vrij brutale, plaats gehad. Een der bestolene ingezeten dezer plaats, die ons het hem getroffen ongeval mededeelde, wenschte, dat wij de volgende vraag, betreffende deze aangelegenheid, opperden:

In vorige jaren werden vele diefstallen door kettinggangers bedreven; hebben deze 's nachts dezelfde vrijheid als bij dag, of worden zij 's avonds behoorlijk opgesloten?

— Een particuliere brief van Lahat 4 Junij, uit de Lematang Oeloe, houdt het volgende in:

Onze officieren en soldaten hebben hier ook van koortsen en buikziekten hun deel gehad; ofschoon de compagnien van het 12de Bataillon, die hier uit de Rawa's en van Djambi voor Djatti kwamen, het meest leden, bleven onze oude *zwamkloppers* (*sobriquet*) *tout d'honneur* voor een ieder, ambtenaar of militair, die een paar togten in het lieve terrein der Palembangsche bovenlanden heeft medegemaakt) ook niet vrij; maar dit kon niet anders, als men nagaat, welke afmattende dienst hier, zoo wel voor Djatti, als bij excursien gedurende een geheele westmoesson verrigt moest worden; daarbij waren officieren en soldaten, reeds sedert October en December van Tebing Tingi en Palembang komende, gedetacheerd, ligt van hart en ligt van bagage.

Djatti heeft ons een aantal van 90 dooden en geblesseerden gekost, doch het gaat nu veel beter, ofschoon het veel moeite in heeft de koorts goed kwijt te raken. Onze societeit te Lahat, in gewone tijden uit 5 leden bestaande, maar een model ten bewijze, wat orde en regel vermag, was door de plotselinge groote troepenvermeerdering langen tijd buiten magte ons iets anders te geven, dan de officieele naamboeken en de conranten; maar nu is er weêr licht op s'avonds, door de aankomst van een factuurtje wijn, bier, rhum, pennehouders, blikjes in soorten, enz.; door de zoo goed geregelde communicatie met Palembang en Muntok, had die verzending van Batavia, ik vermeen *slechts* 10 maanden reis.

Ik hoor met de politieke zaken (zoo noemt men dit hier) staat het zeer goed. Sedert wij vaste posten in het gebergte hebben, behoeven wij niet meer zoo te marcheren en is er meer rust, die inderdaad hoog noodig was; een flink stuk versch karbauwenvleesch, dat hier zeer goed is, afgewisseld door zout-vleesch en spek, doet ook het zijne; want die lappen gutta pertja (ze zeggen, dat het dingding is) is toch maar, even als die zoute visch, een ellendig voedsel.

Jammer dat *nos amis, les ennemis* uit de Passumah, geen aardappelen en kool meer afbrengen, daar anders het door onze Europeanen zoo gewild klassiek *potje stijf* (zie Reglement Inwendige dienst) ook niet ontbreken zoude.

Ik verneem, dat over een paar dagen de rooverhoofdman Pirahoen wordt bezocht; we krijgen hem waarschijnlijk toch niet, maar zullen er ons best toe doen.

Onze Djatti kamaraden van het 12de zitten misschien nu al in de Ampat Lawang; een collega van Tebing Tingi schrijft mij, dat er een 40 van ziek zijn; dit verwondert mij niet, maar wel dat zij er niet meer hebben, na het hier doorgestane en de daarop gevolgde zware marsch van Lahat naar Tebing Tingi.

Het zal mooi zijn, als ook dat daar klaar gespeeld wordt.

Met particuliere schepen, die Bandjermassing den 20sten Junij hebben verlaten, zijn te Soerabaija geruststellende tijdingen ontvangen, nopens den stand van zaken in de Zuid- en Ooster- Afdeeling van Borneo.

De kolonel Andresen zou zich sedert zes dagen in de bovenlanden bevinden en den rijksbestierder ontmoet hebben.

De verbinding met Pengaron is weder geopend: tegen het gezag was geen verzet meer bespeurd.

Brieven zijn evenwel met die gelegenheid niet ontvangen.

Batavia. In de bestuursvergaderingen der natuurkundige vereeniging in Nederlandsch-Indië, gehouden sedert 12 Mei jl., zijn achtereenvolgends benoemd tot het gewoon lidmaatschap der vereeniging de H. H. J. C. Bernelot Moens, F. H. C. Motman, en de pangeran Ario Tjondro Negoro, regent van Demak.

Celebes en onderhoorigheden. In de landen onder 's gouvernements direct gezag is de rust, gedurende de maand Mei, niet gestoord geworden.

Het padigewas stond op de lage velden in de afdeeling Noorderdistricten vrij gunstig; op de zoogenaamde zoutvelden is veel padi mislukt door gebrek aan water. Het gewas was reeds kwijnende, toen, na de geheerscht hebbende droogte, de regens weder invielen. Ook in de afdeeling Zuiderdistricten is het jonge gewas ten gevolge der droogte kwijnende: de thans geoogst wordende planten beloven echter eene gunstige uitkomst.

De bevolking in de afdeeling Bonthain en Boelecomba is steeds bezig de velden te beplanten.

Op vele plaatsen te Saleijer houdt men zich bezig met den aanplant van djagon en gierst.

Gedurende de helft der maand Mei overleden in het 3de district Maros aan de cholera 59 en ter hoofdplaats Macassar 2 personen. In de overige afdeelingen is die ziekte geweken.

In de afdeeling Saleijer heerschten koortsen.

Het grootste gedeelte der ter tripang-vangst uitgeruste praauwen zijn te Macassar teruggekeerd en hebben een voordeeliger vangst gehad dan in het afgeloopen jaar, terwijl er ook, niettegenstaande het ondervonden waar weder, minder ongelukken zijn voorgevallen.

Eene van Badjoa komende praauw papalimbang is tusschen Sindjai en Balanipa slaags geweest met vier groote lipa-lipa's Sindjaijsche zeeroovers, bij welke gelegenheid een der opvarenden van de praauw papalimbang door een bukskogel gewond en de praauw in alle deelen doorschoten is geworden. De roovers namen na een half uur vechtens hun koers naar Sindjaij.

Den 10den Mei hebben de gouvernements commissarissen voor de zaken van Boni, vergezeld van eenige ambtenaren en officieren der land- en zeemagt, een officieel bezoek ten hove van Goa afgelegd, ten einde den koning en zijne rijksgrooten geluk te wenschen met den afloop der poeasa.

Bij die gelegenheid werd aan den koning van Goa, als een blijk van vriendschap, in het bijzijn van zijne rijksgrooten, een geschenk aangeboden, bestaande in een hartsvanger, welke door Z. H. onder betuiging van zijn dank werd aangenomen, er bijvoegende, dat hij steeds een getrouw bondgenoot van het gouvernement zal zijn en als zoodanig ten allen tijde bereid zal worden bevonden, niet alleen zijne diensten aantebieden, maar ook zijn leven voor het gouvernement opteofferen.

Tevens zijn geschenken aangeboden aan de koningin, 's konings schoonvader en zijn stiefmoeder.

Billiton. De gezondheidstoestand der inlandsche bevolking was gedurende de maand Mei naar wensch.

Onder de mijnwerkers in het district Sidjok, hoofdzakelijk van de vier groote mijnen, was de beri-beri ziekte toegenomen; zij was echter niet van dien hevigen aard, als die van 2 jaren geleden. Het getal der aan die ziekte lijdende personen was in den loop der maand Mei met dertig vermeerderd.

Daarvan zijn 6 overleden, en 4 als hersteld naar de mijnen teruggekeerd.

Onder de inlandsche bevolking waren nog geene gevallen van beri-beri voorgekomen.

De prijs der rijst, ter hoofdplaats, was *f* 7 de picol. Een spoedige aanvoer van dat artikel werd verwacht.

Eenige hooggelegene koelit-mijnen hadden reeds gebrek aan water; zulks was vooral het geval in het district Tandjong-Pandan.

(*Jav. Ct.*)

Samarang. In den ochtend van den 14den dezer, gleed een daglooner, van de suikerfabriek *Kaliwoengoe*, Pa Tjaran, terwijl hij langs den muur liep, uit, met het ongelukkig gevolg, dat hij in een suikerpan met kokende stroop viel.

Men twijfelt aan het behoud van zijn leven.

— Door den op, den namiddag van den 22sten dezer, gewoed hebbenden zwaren wind, zijn eenige pedakken, in de kampong *Wotgandool*, omgewaaid, waarbij de Javaan *Radikin* en zijne vrouw zware kneuzingen hebben gekregen; menschenlevens zijn daarbij niet te betreuren geweest.

(*Sam. Ct.*)

Soerabaija, 18 Junij. Men schrijft ons van *Macassar*, dd. 6 dezer.

De toestand der troepen schijnt nog dezelfde te blijven; van $2^1/_2$ compagnien van het 14de Bataillon infanterie komen niet meer dan 20 rotten onder de wapens en die zijn nog zoo zwak, dat ze bij de minste vermoeijenis weder instorten. Echter schijnt zulks te *Boeloecomba* beter te zijn, en zijn te *Badjoa* al de Europesche soldaten van het 14de Bataillon door flankeurs van het garnizoens bataillon te *Macassar* vervangen.

Soerabaija, den 22sten Junij. *Banjoemaas.* Dezer dagen had in de koffijtuinen in de dessa Bato, afdeeling Bandjar Negara, onder deze residentie, een droevig ongeval plaats.

Eenige inlanders, daar met koffij plukken bezig zijnde, werden een man, twee vrouwen en een kind door een verwoed wijfjes-varken aangevallen en de man zoodanig gekwetst, dat hij oogenblikkelijk aan de gevolgen overleed. — Een der vrouwen kreeg eene zeer kwaadaardige beet in het linker been, waarbij zich al spoedig het koudvuur vertoonde, en werd het eerste lid der groote teen, van het regterbeen des kinds, een meisje van omstreeks vijf jaren, geheel afgebeten.

De wonden der andere vrouw waren van weinig beteekenis en ze werden door den vaccinateur, tevens Doctor Djawa, daar ter plaatse geheeld.

Eerstgenoemde vrouw werd met het kind ter verpleging naar de hoofdplaats gebragt en het mogt der ijverige pogingen van den officier van gezondheid gelukken, spoedig eene beterschap bij beide lijders te bewerken. Het laat zich aanzien, dat zij welligt weder spoedig tot hare betrekkingen zullen kunnen wederkeeren.

Het wild varken werd door de ter hulp toegesnelde bevolking afgemaakt.

Soer. Ct.

Soerabaija, 23 Junij. De invoering der Koepokinenting op Bali (rijk Boleling) heeft aldaar zeer veel ingang gevonden.

Een derwaarts gedirigeerd geneeskundige heeft op 16 Maart de eerste inenting bewerkstelligd en zijn er, sedert dien datum tot op 11 Junij, in het geheel 5502 individuen ingeënt, terwijl de deelneming in die kunstbewerking meer en meer veld wint. De vorst van dat rijk was een der eersten, die aan zijne familie die kunstbewerking liet beproeven. Als een bewijs, hoe sterk de kinderziekte aldaar kan heerschen, dient, dat men zelden individuen boven de acht jaren aantreft, die niet reeds door deze ziekte zijn aangetast geweest.

— Wij vernemen, dat in de vergadering van de Soerabaijasche Nuts-afdeeling, op 21 dezer, is besloten tot de oprigting van eene spaarbank, waarvan iedereen inlegger kan zijn, voor sommen boven de vijf guldens. Indien wij ons niet vergissen, dan zijn voor bestuur dier inrigting benoemd of gekozen, de heeren van Gennep, Steinmetz (overste), van Noord Borski, van Eck en Anemaet. Wij koesteren de beste verwachtingen omtrent deze zoo nuttige inrigting en zullen niet in gebreke blijven, door middel van ons blad, nader meerdere bekendheid te geven, aan 't geen de bank aangaat.

(*Oost Post.*)

Pasoeroean, 22 Junij. Den 17den dezer is alhier aangekomen, van zijn inspectie-reis naar den oosthoek, Z. Exc. de Luitenant Generaal, commandant van het Ned. Indisch Leger, *J. van Swieten*.

Z. Exc. heeft dienzelfden dag des middags te 5 uren, inspectie over de manschappen in het fort gehouden en is den volgenden dag naar Soerabaija vertrokken.

—Den 17den dezer, des middags te 6 uren, werden Pasoeroeans ingezetenen op eene onaangename wijze teleurgesteld, door de bekendmaking, dat het *vertrek van de Landmail*, dat bepaald was op den 18den Junij, des avonds te 10 uren, dienzelfden avond zoude plaats hebben.

Wij vernemen, dat de pakketten van Malang daardoor te laat zijn aangebragt en eerst per volgende mail kunnen verzonden worden. (*Pas. N. & Adv. bl.*)

NEDERLAND.

Van den specialen Correspondent van den Java-Bode.

(*Slot.*)

Zonderlinger evenwel mag het heeten, dat mannen van den Dageraad, de erkende vereeniging tot verbreiding der positieve godsdienst, partij trokken voor de klopgeesten, en in geschrifte als verdedigers er van optraden. *Les extrêmes se touchent*, ziedaar de eenige verklaring van dit verschijnsel, dat wij bijna even zonderling achten als de tafelspraak- zelve.

Voor het oogenblik hebben de buitenlandsche gebeurtenissen de aandacht van dien zedelijken opstand tegen de heerschappij van het gezond verstand afgetrokken; men denkt aan niets anders dan aan den oorlog en zelfs in de kunstwereld, waarvan het gebied zoo geheel buiten alle krijgsbewegingen ligt, maakt men er zich bezorgd over. Geen wonder. In 's Gravenhage heeft men om de twee jaren eene tentoonstelling van voortbrengselen van levende schilders; ten vorigen jare werd zij uitgesteld, men mogt dus met dubbel regt voor dit jaar eene uitmuntende expositie verwachten, werkelijk belooft zij dan ook uitmuntend te zijn, maar de koopers zullen er ontbreken en, welke schoone beginselen men ook moge aankleven omtrent de beoefening der kunst *om* de kunst, onze schilders zijn niet zonder vrees voor de toekomst. Onze industrie-kunstenaars schijnen haar met meer vertrouwen te gemoet te gaan. In de afgeloopen week toch besliste het bestuur voor de oprigting van het Paleis der Industrie, onder voorzitterschap van den heer Sarphati, dat in 1861 de eerste tentoonstelling in dat paleis zou plaats hebben. Helaas, wij duchten zeer, dat het industrie voortbrengsel, dán aan de orde van den dag, het kanon en het »geperfectioneerde" juistheidswapen wezen zal. Want ook *dit* noemt men perfectioneren, aan een moordtuig eigenschappen te geven, waardoor men zekerder van den moord is.... wij hebben sinds lang niets van Elihu Burrit en Richard Cobden met hunne vrienden van den vrede gehoord, maar wij verbeelden ons, dat die menschlievende menschen bij al het nieuws van onze dagen in een voortdurenden toestand van verontwaardiging en medelijden moeten verkeeren. Zelfs al letten zij slechts op ons kleine landje, moeten zij reeds kippenvel krijgen. Nu eens is het de luiksche zwaardveger Lardinois, die hier de proef neemt met zijne nieuw uitgevonden vuurwapenen, in tegenwoordigheid eener commissie van indische officieren, onder voorzitterschap van Z. M. den Koning, en met zijne geweren gansche kisten door en door schiet. Natuurlijk nieuwe, want met oude kisten zou men niet zeker zijn, of de kogels wel vernieling *genoeg* te weeg bragten, even als men voor eenige maanden een pas uitgevonden soort van geschut op de schepen beproevende, een splinternieuw schip daarmede vernield heeft! (Leven de nieuwe uitvindingen en de proefnemingen vooral!) Dan weder vernemen wij, dat onze infanterie nieuwe geweren heeft gekregen, ligter dan de gewone, maar bovenal zekerder van schot. 5400 van die nieuwe geweren zijn thans aan onze troepen uitgedeeld. Bijna gelijktijdig ontvangt men kennis van de invoering van nieuwe sabels.... Waarlijk, van Lenneps satire was aan de werkelijkheid ontleend, toen hij in den almanak Aurora aan een zijner kleinzoons de vraag rigte:

Of zult gij de krijgsdienst kiezen,
En u krijgstrofeën vormen
Van sjakots, nog vóór 't verslijten,
Door een nieuw model vervangen?

't Gaat met de wapens en verdere uitrusting juist als het gaat met de shako's.

Zijne Majesteit stelt prijs op die veranderingen en hij betoont in het algemeen eene groote voorliefde voor de armee. Dit kan u reeds gebleken zijn uit hetgeen ik u de vorige maal schreef omtrent 's konings veelvuldig bijwonen der oefeningen in het kamp van Waalsdorp en uit hetgeen ik hierboven mededeelde, omtrent zijn voorzitterschap der commissie tot beoordeeling der geweren van Lardinois. Gij zult er nog meer van overtuigd zijn, als gij weet, dat dagelijks Z. M. zelf de bevelen geeft omtrent de tenue van het garnizoen der residentie; en in de afgeloopen week op een vroegen morgen onverwacht in de koekamp verscheen, om er het bevel over de daar exercerende rekruten te nemen. Op dit oogenblik evenwel is Z. M. naar het Loo vertrokken, waar hij intusschen, zoo als bekend is, zich evenzeer met militaire oefeningen bezig houdt, en daarin zijne uitspanning vindt.

Meen intusschen niet, dat de koning andere zaken geheel vergeet. Het staatsbestuur moge meer de arbeid zijner ministers zijn, er zijn toch aangelegenheden, waarvoor de persoonlijke belangstelling des konings blijkt, bijvoorbeeld, om eene enkele zaak te noemen, het koninklijk oudheidkundig genootschap te Amsterdam, dat van hem in het afgeloopen jaar een don gratuit ontving van *f* 1000.— voor den aankoop van het cabinet Moyet. Ik laat nu nog daar wat gij in de hollandsche bladen vermeld zult vinden: de onderscheidingsteekenen en verhoogingen van gage voor hen, die 36 jaar en langer op zee gediend hebben: ook dit behoort meer tot het staatsbestuur, even als de wijziging, al geschiedde zij ook bij koninklijk besluit, van de bepalingen voor het radicaal van indisch ambtenaar.

Gij zult u herinneren, dat ik u reeds een paar malen over Dr. Beets schreef, als den man, die voor alle betrekkingen in aanmerking kwam. Gij weet reeds, hoe hij de eerste was, die als directeur van het zendelingshuis te Rotterdam werd benoemd, omdat men meende door zijne optreding als zoodanig zich den steun eener groote partij in Nederland te verzekeren.

Na zijn bedanken viel de keus op verscheidene andere mannen, min of meer van dezelfde rigting, en thans, nadat ook deze allen bedankt hebben, heeft men in een ander uiterste zijne toevlugt gezocht en den remonstrantschen predikant M. Cohen Stuart tot die betrekking benoemd. Men weet nog niet, of ook hij haar wel aanvaarden zal. Zoo ja, dan mag zeer zeker de laatste keuze niet de slechtste genoemd worden. De heer Stuart is een regtschapen, zachtaardig, bekwaam en ijverig man, die zeer zeker winst aan de zaken der zendelingschap zal doen. Gij weet beter, mijn waarde redacteur, hoe het met de zaak in Indië gesteld is, dan wij: wij lezen slechts de maandberigten, en men wacht zich wel in die maandberigten iets meer mede te deelen, dan geschikt is om de goede menschen te boeijen en met bewondering voor den grooten vooruitgang der verspreiding van het christendom te vervullen. Wij twijfelen niet, of in een der volgende berigten zullen wij met ophef vermeld vinden, dat een der Maleijers, wier regtsgeding nog ieder in het geheugen ligt, Kasidin, in de gevangenis te Leeuwarden, tot het christendom is overgegaan. Wij vermoeden nu al, hoeveel roerende ontboezemingen daarover gemaakt zullen worden op het thema: *à quelque chose malheur est bon.*

Naschrift.

Meldde ik u in den aanvang van mijn schrijven eenige toezeggingen van den Minister van oorlog omtrent het indienen van wetsontwerpen, betreffende de organisatie van ons leger, met het oog op de tegenwoordige omstandigheden, thans mag ik er bijvoegen, dat de Minister drie daartoe strekkende voordragten bij de Kamer heeft ingezonden. Het eerste strekt om een gedeelte der militie onder de wapens te houden; het tweede tot mobielverklaring van het limburgsche bondscontingent; het derde tot verlenging van den dienstlijd der militiens van de ligting van 1854, waarvoor eene som plus minus drie millioen wordt aangevraagd.

In dezelfde zitting, waarin deze wetten inkwamen, werd de beraadslaging over de drie andere voordragten, (tot verhooging van de begrootingen van Marine en van oorlog, en betreffende den uitvoer van paarden) op aanstaanden Woensdag aan de orde gesteld.

Dezen middag liep hier het gerucht, dat de fransche gezant, de baron d'André, naar Parijs was vertrokken; zoo even intusschen verneem ik, dat dit gerucht geheel ongegrond is. Voor 't geval dat andere bladen het mogten mededeelen, kan ik u dus voor dwaling behoeden, vooral zoo gij er een ongunstig voorteeken uit mogt afleiden. Integendeel, wij staan op even goeden voet met Frankrijk als met andere mogendheden, en als bewijs zou men kunnen wijzen op de komst van de hertogin van Parma, zuster van den graaf van Chambord, naar Nederland, omdat zij gedurende den oorlog, in geen land zich wil ophouden, dat vijandig jegens Frankrijk gezind is.

't Is het eenige nieuws van politieken aard, dat der vermelding waard is.

(*Redactie.*)

BELGIE.

Brussel, 8 Mei. Een twintigtal correspondenten van dagbladen en verschillende letterkundige tijdschriften zijn van hier naar Sardinië vertrokken.

— Bij den gezant der Vereenigde Staten alhier, heeft voor eenige dagen eene vergadering van kooplieden plaats gehad, om te beraadslagen, over de geschikte middelen ter uitbreiding der handelsbetrekkingen tusschen Belgie en Noord-Amerika. Deze zamenkomst heeft tot uitslag gehad, dat twee commités, het eene voor den uitvoer, het tweede voor den invoer, tot dit doel zijn gevormd.

— Volgens het *Journal de Gand,* dat echter altijd zeer tegen den keizer is ingenomen, heerscht in de voorsteden St. Antoine en Saint-Mareau eene buitengewone gisting; een aanzienlijk getal werklieden heeft het werk laten staan en doorloopt de straten, onder het zingen van het lied der Girondijnen, welker couplетten men afwisselt met die der Marseillaise. Het revolutionaire lied heeft het karakter van eene protestatie tegen de Oostenrijksche dwingelandij aangenomen, doch het wordt anders begrepen door hen, die het hooren, en ongetwijfeld ook door hen, die het zingen.

Brussel 7 Mei. De staat van zaken begint dagelijks ingewikkelder te worden. De vrees voor een algemeenen oorlog wint hier veld en oefent op onzen maatschappelijken toestand in het algemeen een nadeeligen invloed uit, waarvan voornamelijk handel en nijverheid de terugwerking gevoelig ondervinden; alle groote omzettingen zijn gestaakt, de bestellingen hebben opgehouden of zijn ten minste voorshands uitgesteld. Ten gevolge van een en ander, hebben de fabriekanten hunne werklieden reeds voor een groot gedeelte ontslagen; enkelen, die tot dien harden maatregel niet konden besluiten, laten hunne bedienden nog slechts drie of vier dagen 's weeks werken. Aan den anderen kant zijn vele Belgische werklieden, die zich jaarlijks naar Frankrijk begeven en daar gewoonlijk werk in overvloed vinden, dit jaar onverrigter zake herwaarts teruggekeerd.

Niet alleen dat deze vruchtelooze reis hun geld heeft gekost, maar, bij hunne terugkomst alhier zonder bestaan, vermeerderen zij met hunne talrijke gezinnen het proletariaat op schrikbarende wijze. Is alzoo reeds de tegenwoordige gesteldheid treurig, het vooruitzigt op de toekomst is alles behalve troostrijk, ten minste, indien de ongunstige voorspellingen van een Europeschen krijg verwezentlijkt mogten worden. Er is onder het algemeen dan ook slechts één stem van verwensching en haat tegen den vorst, die den Italiaanschen oorlog heeft uitgelokt. Alom en op alle publieke plaatsen hoort men de hevigste beschuldigingen jegens den keizer der Franschen uitspreken; zelfs zij, die vroeger voorstanders van Napoleon III waren, omdat zij in hem den zekersten slagboom tegen de omwenteling zagen, zijn thans de eersten, om de treurige verwikkeling en beroering, die over Europa gebragt is, alleen aan zijne persoonlijke eigenliefde en zelfzucht, met verwaarloozing van Frankrijks ware belangen, te wijten. Alles, wat zijne verdedigers of lofredenaars tot zijne verontschuldiging hier tegen kunnen inbrengen, is, dat hij door eene gebiedende noodzakelijkheid tot den oorlog gedwongen was, vermits hij, zonder dien, door eene binnenlandsche omwenteling ten val zou zijn gebragt. Doch zal hij die revolutie thans kunnen voorkomen? Ziedaar de groote vraag. Menig van Parijs alhier teruggekeerd reiziger heeft verzekerd, dat de voorgestelde of voorgewende geestdrift voor den oorlog, die zoo wel in Frankrijks hoofdstad als in de departementen zou heerschen, alleen in de kolommen der Bonapartistische bladen bestaat. Integendeel, schijnt onder de arbeidende klasse eene onrustbarende gisting te bestaan, zoodat 's keizers vertrek wel eens door vreeselijke socialistische woelingen en oproerige tooneelen zou kunnen gevolgd worden.

Om die reden zou, naar men verzekert, het vertrek van Napoleon naar Italië bij herhaling uitgesteld zijn, en, volgens sommigen, zou deze daarom zelfs gaarne geheel daarvan afzien.

Ten onregte hebben sommige half-officiële dagbladen het dezer dagen willen doen voorkomen, als of de minder vriendschappelijke betrekkingen met Engeland de oorzaak van 's keizers vertraagde reis zouden zijn.

Hoe dit zij, ieder beklaagt zich zeer over de drukkende tijdsomstandigheden. Alleen de dagbladen, die zeer gezocht zijn en goede zaken doen, maken daarop eene uitzondering. Men heeft de dagbladen nooit zoo gretig gelezen, als thans het geval is. De straten en openbare plaatsen wemelen van rondventers van journalen, die nogtans met moeite de algemeene nieuwsgierigheid kunnen bevredigen.

Boven en behalve de groote en kleine en de buitengewone bladen, worden nog telegrammen, oorlogs-bulletins en laatste tijdingen aan de hoeken der straten aangeplakt en in de koffijhuizen verspreid. Men verzekert, dat de *Indépendance* sedert eene maand dagelijks 7000 tot 8000 fr. voor telegrafische dépêches uitgeeft.

Bij deze spanning van het publiek, wordt tegenwoordig aan onze binnenlandsche staatkunde slechts weinig belangstelling geschonken. Zelfs de zittingen der kamer van afgevaardigden worden door het publiek weinig bezocht; de tribunes zijn dikwijls ledig, niettegenstaande de aanhangige beraadslagingen over art. 84 der gemeentewet met zoo veel ongeduld worden verbeid, en zelfs de clericale partij, die aanvankelijk het voornemen had, zoowel tegen het wezen als den vorm van het wets-ontwerp een protest in te dienen, heeft bij die onverschillige stemming van het publiek wijselijk daarvan afgezien. De debatten worden met de grootste kalmte gevoerd, en men twijfelt niet, of het wets-ontwerp zal nog heden met eene aanzienlijke meerderheid worden aangenomen.

ENGELAND.

Londen, 7 Mei. H. M. heeft, bij een gisteren uitgevaardigd besluit, in rade van 30 April, bevolen, dat de tegenwoordige sterkte van het corps mariniers met 2 luit.-kolonels en 2000 man zal worden vermeerderd. Ten einde de aanwerving gemakkelijker te maken, is de lengte-standaard der manschappen tot 5 vt. 4½ d. verminderd.

De koningin heeft den luit.-generaal sir W. J. Codrington benoemd tot opperbevelhebber te Gibraltar.

— Op aanzoek van ons gouvernement, zal de Heer H. S. J. Mildway, voormalig officier in dienst van Oostenrijk, het hoofdkwartier der Oostenrijksche armee vergezellen, als Britsch commissaris, gedurende den oorlog in Italie. In gelijke hoedanigheid zal de kolonel Cameron zich bij het Sardinisch leger bevinden.

— Op de rijks-timmerwerven is het werkvolk tegenwoordig van 6 uren des ochtends tot 7 uren des avonds onverpoosd aan den arbeid, om de in aanbouw of reparatie zijnde schepen af te timmeren en zeilree te maken.

De koningin zal aanstaanden Donderdag op het paleis van Buckingham een kapittel van de Bath-orde houden, ten einde aan onderscheidene, in den jongsten tijd benoemde, ridders de investituur te verleenen.

— In een artikel over de verdragen, tusschen Oostenrijk en de Italiaansche staten van 1815 tot 1848 gesloten en thans, op last van het hoogerhuis, in druk verschenen, laat de *Times* deze spijtige woorden op een vlugtig overzigt dier tractaten volgen: » Wij hebben deze tractaten daarom in het bijzonder aangestipt, opdat Europa met den bijzonderen aard van zamenzweringen, door gekroonde hoofden tegen de regten en vrijheden der menschheid gesmeed, bekend werde". De volgende zinsnede strijdt zekerlijk met de vooronderstelde Oostenrijksche gezindheid van het blad: » Welke ook de oorzaak zij, of hoe onbeschoft de dwingelandij, hoe klaarblijkelijk slecht het beheer ook zijn moge, zoo verbindt Oostenrijk zich zonder aarzelen tusschen beiden te treden. Het legt zich-zelf niet eens bescheidenheid op, maar neemt aan, op alle gevaar af, en in spijt van alle moeijelijkheden, om die vorsten te ondersteunen, die zich tegen de gegronde en regtmatige verontwaardiging van hunne onderdanen verzetten". De *Times* kent intusschen aan Oostenrijk de verdienste toe, zich bereid te hebben getoond, de Italiaansche tractaten te willen onderwerpen aan een congres, dat die mogendheid — in het voorbijgaan zij het gezegd — zelve verijdelde.

FRANKRIJK.

Parijs, 4 Mei. De langzame en strategische marsch van het oostenrijksche leger schijnt van den kant van generaal Giulay een nieuw plan voor den veldtogt aan te duiden. Oostenrijk kent bij ondervinding de onstuimige dapperheid onzer troepen, en wil geene nederlaag zoo als die van het russische leger bij de Alma. Liever verlangt het een geregelden veldslag, zoo als bij Marengo.

Volgens de jongste berigten van het tooneel des oorlogs, tracht het legercorps van Giulay aan de beide Po-oevers de gemeenschap met de hertogdommen af te snijden. Houdt deze beweging aan en trekt Oostenrijk zijne strijdkrachten in de hertogdommen Parma en Modena zamen, dan kan er nog wel acht dagen verloopen, eer een slag geleverd wordt.

Met het oog op de gebeurtenissen, waarvan Midden-Italië het tooneel kan worden, zal, naar men verneemt, een legercorps van 10,000 man naar Civita-Vecchia worden gezonden, om den Kerkelijken Staat, hetzij tegen de Oostenrijkers, hetzij tegen de omwenteling te beschermen. Ook werd heden verzekerd, doch ik sta er niet borg voor, dat een fransche oorlogsvloot van 27 schepen, waarvan 6 van het grootste kaliber, in de Adriatische zee zal gaan kruisen. De engelsche vloot, met een kruistogt in de Middellandsche zee belast, moet naar ik verneem, reeds Corfu genaderd zijn.

Napels zelf is als in 1848, in de italiaansche beweging medegesleept. Men zegt, dat verscheidene officieren aan generaal Ulloa schriftelijk hunne medewerking verzekerd hebben. Sicilië wordt door de engelsche zeemagt bewaakt, waarvan ik u zoo even sprak.

Parijs is nog onder den indruk van de keizerlijke proclamatie, die vooral onder de arbeidende klasse de beste uitwerking heeft te weeg gebragt. Het nationaal gevoel is opgewekt en doet zich levendig kennen.

De afscheidsreceptie, gisteren avond op de Tuileriën gehouden, was zeer plegtig. De hooge staatsambtenaren waren in grooten getale verschenen, en ofschoon de etikette elke manifestatie verbood, lag op ieders gelaat een diepe aandoenig. Het juiste tijdstip van 's keizers vertrek naar het leger is nog niet bekend. Baron von Hubner is heden van hier naar Brussel vertrokken. De heer de Banneville en maarschalk Pélissier worden morgen van Weenen en Londen hier verwacht.

— Een nieuwe brochure, *Oostenrijk voor de openbare meening gedaagd,* komt, naar het mij toeschijnt, te laat; thans verlangt men geen brochures, maar berigten van het tooneel des oorlogs. Oostenrijk staat niet meer tegenover de publieke opinie, maar tegenover het fransche leger, en het is te hopen, dat onze soldaten het vonnis zullen ten uitvoer leggen, door de publieke opinie reeds voor lang over Oostenrijk uitgesproken. De schrijver van de brochure, de heer A. de la Forge, een der redacteuren van den *Siècle,* deelt de meening van dat blad en verlangt de verdrijving der Oostenrijkers. Hij zegt: „Nu het zwaard van Frankrijk eens getrokken is voor Italiës onafhankelijkheid, heeft de heer Jules Favre volkomen gelijk, als hij zegt, dat het niet weder in de scheede moet worden gestoken, zoolang nog één Oostenrijker zich op den bodem van het schiereiland zal bevinden.

De *Univers,* die met innig leedwezen het schouwspel gadeslaat, dat Italië thans oplevert, herhaalt met bitterheid deze woorden, welke in de berigten uit Toscane enz. voorkwamen: „De orde is te Parma en te Florence niet gestoord geworden." Welk een afgrijselijkheid! schijnt het blad te zeggen: is het dan geene stoornis der orde, als men zijne zeer wettige souvereinen wegjaagt? En daarop noemt de *Univers* de mannen, die hunne vrijheid hebben heroverd, die Frankrijks bondgenooten zijn, die op het slagveld hun bloed met dat van onze soldaten zullen vermengen, — oproermakers! Dus zijn zij, aan wie wij hulp en bijstand gaan verleenen, zamenzweerders: wat zijn wij-zelven dan in de oogen van den *Univers?*

Eergisteren avond werd in den schouwburg te Hâvre *le Châlet* opgevoerd. Op het oogenblik dat de „oostenrijksche officier" ten tooneele verscheen, werd hij door een gedeelte der toeschouwers met gefluit en uitjouwingen ontvangen, die niet den kunstenaar, maar het kostuum golden. Daarentegen barstte het publiek in toejuichingen los, toen de regelen: *dans le service de l' Autriche, le militaire n'est pas riche*, werden gezongen.

DUITSCHLAND.

Weenen, 7 Mei. Een gedeelte van het garnizoen te Weenen marcheert heden of morgen naar Istrie. De Zuiderspoorweg verzendt dagelijks tien treinen met troepen, ieder van 20 tot 25 wagens.

— Sedert gisteren ochtend, toen de werfbureaux voor vrijwilligers geopend werden, hebben 966 man dienst genomen.

— De *Oesterreichische Ztg.* bevat een artikel, dat ten titel heeft: »Vereenigen wij ons! Vooruit!" en met deze woorden eindigt: »Laat ons naar Parijs oprukken!"

— Men zegt, dat het ontwerp van den minister van financiën, om de directe belastingen met 50 pCt. te verhoogen, door den rijksraad, als onuitvoerbaar, verworpen is.

— Het huis Arnstein en Eskeles heeft circulaires verzonden, waarin het de hoop uitdrukt, de schuldvorderingen zijner crediteuren te kunnen voldoen, wanneer het daartoe uitstel kan verkrijgen. Binnen korten tijd zal eene vergadering van schuldeischers gehouden worden, ten einde over de benoeming van eene buitengeregtelijke administratie te beraadslagen.

— De voorposten der Modeensche troepen, te Fivizzano gecantonneerd, zijn herhaaldelijk te Fesdinova aangevallen, door benden, welke zich van de districten Massa, Carrara en Montignor hebben meester gemaakt. Telkens werden de aanvallers teruggeslagen, en in eene ontmoeting verloren zij 2 dooden en verscheidene gekwetsten, terwijl de hertogelijke troepen hunne stelling zonder verlies behielden. In al de andere gedeelten van het hertogdom is de rust niet gestoord geworden.

— Volgens de *Pesth-Of.-Ztg.*, bestaat in Bulgarije, Bosnië en Herzegowina, zoo mede in Moldavie, Wallachije en inzonderheid in Servie, bepaald het plan, zich geheel van Turkije los te scheuren. Het oogenblik schijnt daartoe thans te gunstiger, daar Oostenrijk in een oorlog is gewikkeld en zijne geheele aandacht derhalve niet op genoemde provinciën kan vestigen. Zoo veel is zeker, dat er geheime toerustingen worden gemaakt, en dat Servie, zoo rijk zijnde aan wapens en ammunitie, als het arsenaal dier provinciën kan beschouwd worden.

— Uit het Mecklenburgsche meldt men, dat het 10de legercorps tegen den 20sten marschvaardig zal zijn en aan den Rijn geposteerd worden. Daarentegen worden er bondstroepen verwacht, die belast zullen zijn met de bewaking der kusten.

— Uit Bern wordt gemeld, dat het centrale comité der Italiaansche nationale vereeniging (carbonaria) eene verklaring heeft openbaar gemaakt, waarin o. a. gezegd wordt: » De plegtige verloving tusschen het Piëmontesche leger en de Italiaansche insurrectie is gesloten. Wij ontbinden heden onze vereeniging, en stellen met vertrouwen de toekomst in handen van een loyalen koning".

ITALIE.

De eerste schermutseling, tusschen de Sardiniërs en de Oostenrijkers, is voorgevallen bij de grenzen, tusschen Zinasco en Gropello. Bij die gelegenheid zijn twee escadrons sardinische cavalerie handgemeen geraakt met acht oostenrijksche escadrons. Van beide kanten werd veel moed getoond, maar de Sardiniërs vochten met zulke hardnekkige volharding, dat zij de Oostenrijkers tot den aftogt dwongen.

Markies Colli, die zich nog drie weken geleden te Parijs ophield, voerde het bevel over een der sardinische escadrons; te midden van den strijd wist de markies zich een weg tot den oostenrijkschen bevelhebber te banen en ving met hem een strijd op leven en dood aan; na eene langdurige worsteling bezweek de oostenrijksche officier onder de slagen van zijn tegenstander.

— Van het oorlogstooneel zijn weinig belangrijke berigten: altijd eenige schermutselingen tusschen de voorposten, maar geene botsing van legercorpsen van eenig belang. Behalve het gevecht bij Frassinetto, zou er bij Valenza, aan de Po een gevecht hebben plaats gehad, dat gunstig voor de Piëmontezen is afgeloopen; ook zouden het corps van Garibaldi en de divisie Cialdini, op korten afstand van Casale, de overwinning op de Oostenrijkers behaald hebben; van den kant der Piëmontezen zijn 30 dooden gevallen, doch het verlies der Oostenrijkers moet aanzienlijk zijn geweest, want er vielen zelfs 500 gevangenen in handen der soldaten van Garibaldi.

Den 6den heeft men te Turijn den geheelen dag het gebulder van het geschut vernomen. Echter meldt eene dépêche van den 7den, dat er tot dien dag nog niets bijzonders was voorgevallen; het moet dus een voorposten-gevecht geweest zijn.

Een officieel bulletin van den opperbevelhebber van het Oostenrijksche leger berigt, dat het legercorps, dat bij Cambio over de Po getrokken is, op den regteroever van die rivier de telegraafdraden en den spoorweg tusschen Tortona en Voghera heeft vernield. Na die expeditie is het weder teruggetrokken.

De Fransche liniën strekken zich uit over Genua, Suza, Novi, Alessandria en Turijn. Aan den regtervleugel daarvan staat maarschalk Baraguey d'Hilliers, met zijn corps, en generaal Canrobert aan den linkervleugel. Het *Journal des Débats*, waaruit deze bijzonderheid is ontleend, voegt er bij, dat de Oostenrijkers Alessandria niet zullen aanvallen, maar alleen een observatiecorps in de omstreken zullen achterlaten.

Bij Crescentino, een stadje, op 38 mijlen van Turijn gelegen, zou het, volgens dat blad, het eerst tot een wezentlijk gevecht komen, namelijk tusschen de stad en de rivier Dora-Baltea. Het Piëmontesche leger bezit daar eene zeer versterkte verdedigingslinie, welke het den Oostenrijkers zeer moeijelijk zou maken, Turijn te bereiken. Giulay schijnt wel eerst van plan te zijn geweest, om door die linie heen te breken, daar hij zijne troepen tot Trino, dat op bijna vijf mijlen van Crescentino ligt, heeft doen voorttrekken. Evenzeer schijnt het echter, dat hij thans van de onmogelijkheid daarvan doordrongen is, daar hij Trino weder heeft doen verlaten en het leger naar Vercelli terugtrekken.

Turijn, 5 Mei. *Bulletin* N°. 11; 4 Mei 's avonds. De vijand heeft gisteren een kanonvuur onderhouden in de rigting van Valenza, doch zonder eenig gevolg; is daarna van Cambio naar Sale, op den linkeroever van de Po opgetrokken, en heeft Trino bereikt. Ook heeft hij getracht, maar te vergeefs, de Po bij Frassi over te trekken, van onzen kant vielen bij die gelegenheid 20 dooden en gekwetsten. Te Parma heeft de nadering van Oostenrijksche troepen van den kant van Modena eenige officieren doen besluiten, het hertogelijk vaandel weder te planten. Andere officieren hebben zich naar het Sardinisch grondgebied teruggetrokken. In het laatste bulletin stond: »op den weg van Tortona naar Alessandria", moet zijn: »naar Mortara.

Bulletin N°. 12; 5 Mei 's ochtends. De poging, om de Po bij Frassinetto over te trekken, heeft den 3den plaats gehad. Het schieten is begonnen te 5 uur 's ochtends, en duurde tot 8 uur 's avonds; gisteren begon het weder te 2 uur, en werd den geheelen dag voortgezet. Wij hebben weinige gewonden; de vijand echter heeft veel geleden. De Oostenrijkers waren ten getale van 4000 man, zoo cavallerie als infanterie, te Castelnuovo.

— Men zegt, dat de Oostenrijkers te Novara alle brieven hebben verbrand, welke zich op den post bevonden. Zij hebben den boeren doen arbeiden aan het herstellen van den weg, waar deze was opgebroken, en verschrikkelijke sommatiën gedaan aan de syndicussen, welke zij verantwoordelijk stellen voor alles, wat zou kunnen gedaan worden, om hun in geval van terugtrekken, hindernissen in den weg te leggen.

— De Hongaarsche opperhoofden bevorderen de verdeeldheid in het Oostenrijksche leger. Die corpsen, aan de achterhoede der Oostenrijksche armee geplaatst, krijgen thans vele adressen van hunne verbannen broeders, in een van welke onder anderen gezegd wordt: Hongaren! de Italianen zijn onze broeders in de slavernij. Wanneer gij hen helpt in het bekomen der vrijheid, dan werkt gij aan uwe eigene vrijheid. Leve Italie! Leve Hongarije!

— Te Vercelli hebben de Oosterijkers zekeren heer Noé gearresteerd, broeder van den directeur der waterwerken te Sertarana, en hem gedwongen, aan zijn broeder te schrijven, dat zijn leven in gevaar was, doch dat hij zijne vrijheid kon herkrijgen, indien men te Sarterana ophield met het doen overstroomen van de vlakten. De Oostenrijkers dachten, dat dit zou helpen; doch de directeur der waterwerken heeft de liefde voor zijn broeder opgeofferd aan de liefde voor zijn vaderland, zoodat de Oostenrijkers op sommige plaatsen tot hunne borst in het water zitten. Wat zij met den heer Noé gedaan hebben, is nog onbekend.

— De *Opinione* laat zich aldus uit: »De oorlog, dien Oostenrijk voert, is een condottieri oorlog; overal ontzaggelijke brandschattingen, barbaarsche bedreigingen van roof, plundering, brandstichting, inhechtenisnemingen van civiele autoriteiten (de maire van Mede), die niet spoedig genoeg aan die eischen beantwoorden. Dit alles toont, dat de Oostenrijkers geene achting meer hebben voor de publieke meening en in de 19de eeuw handelen, zoo als benden avonturiers twee eeuwen geleden zouden gedaan hebben. Overigens is de houding van de Oostenrijksche troepen op het Sardinische grondgebied het gevolg van een stelsel, dat zij gedurende vele jaren in Lombardije hebben in praktijk gebragt".

— De *Gazetta del Popolo* bevat een artikel in het Fransch, getiteld: »Een groet aan de Franschen", en onderteekend: »Een burger der stad Suza". Het bevat de volgende zinsnede:

»Frankrijk is al te magtig, om ondersteuning noodig te hebbben; doch indien immer zijne instellingen werden aangerand, zou het in Italië, van zijne dwingelanden bevrijd, en voornamelijk in het vrije Piëmont, de getrouwste en de dankbaarste aller bondgenooten vinden.

— Bieven uit Milaan zeggen, dat de stad verlaten is als eene woestijn. Vele personen zijn buiten gaan wonen. Er is geen Corso of theater meer. Het theater Cannobiano was geopend, doch aangezien er bij de eerste vertooning slechts 14 personen aanwezig waren, heeft men het gesloten. Men ziet geen soldaat meer aan de poorten der stad; de douanen en politie-mannen houden daar de wacht. De troepen liggen in de citadel en in groote kazernes. Men heeft dames aangehouden, die geld verzamelden ten behoeve der naar Piëmont vertrekkende vrijwilligers. Zij zijn in de citadel gevangen gezet.

TURKIJE.

Te Marseille zijn eergisteren de volgende berigten uit Constantinopel ontvangen: De oostenrijksche schepen zijn gewaarschuwd, zich niet meer op de Zwarte zee te vertoonen en in de Adriatische zee de wijk te nemen. De Italiaansche uitgewekenen vertrekken. — De Porte schijnt onzijdig te zullen blijven; mogt dit het geval niet zijn, dan zou Persië een godsdienstoorlog gaan voeren, om het graf van Ali te heroveren. — Onder de Slavoniërs, ottomannische onderdanen, heerscht een geest van oproer, die moeijelijk bedwongen kan worden. — In Bulgarije en Rumelië zijn de boeren in opstand gekomen tegen de tiendheffers, over wier knevelarijen zij zich beklagen; de weêrspannigen zijn op de afschuwelijkste wijze gepijnigd geworden.

Alexander von Humboldt.

De wetenschap heeft een harer grootste mannen, de geheele beschaafde wereld een harer schitterendste geniën verloren. De Nestor der geleerden, Alexander von Humboldt, is niet meer. Na eene ongesteldheid van slechts weinige dagen is de negentig-jarige grijsaard naar hoogere gewesten overgegaan. Zijn ontslapen was kalm; in de gewigtige ure der scheiding kon hij terugzien op een werkzamen, voor de menschheid weldadigen levensloop; hij mogt de aarde met een glimlach op de stervende lippen vaarwel zeggen, in de volle bewustheid, dat hij zijne veelomvattende taak, voor tijdgenoot en nakomelingschap aanvaard, waardig had ten einde gebragt. Aan slechts twee, maar twee hem dierbare personen, zijne nicht, echtgenoot van den minister von Bulow, en zijn ouden vriend, generaal von Hedemann, was het vergund, in dat plegtig oogenblik bij zijne sponde te staan, en zijn laatsten biddenden afscheidsgroet te hooren stamelen.

Waarlijk niet ten onregte is de Pruissische hofstad in diepen rouw gedompeld. Niet ten onregte was geheel Duitschland trotsch op het bezit van den medeburger, wien de nabuur geen ander waardig kon ter zijde stellen; want moge deze of gene hem al in een afzonderlijken tak van natuurwetenschap evenaren of overtreffen, zijn blik omvatte toch meer het geheel, en juist in de hechte zamenvoeging der deelen en hunne harmonische vereeniging tot een schoon en krachtig geheel, lag de grootheid van een Humboldt. Door de natuur bezield met dien rusteloozen, alles omvattenden geest van navorsching, die alles poogt te doorzien en te doorgronden, kon het wel niet anders, of hij werd door zijn volhardenden wil en zijne onweerstaanbare zucht tot onderzoek als onwillekeurig verre buiten de bekende grenzen der wetenschap gedreven, zoodra hij die slechts zocht te bereiken. En toen hij aan dien aandrang had voldaan; toen hij den wijden aardbodem onvermoeid doorkruist, de geheimenissen van de diepten des aardrijks ontsluijerd, de eeuwenheugende sneeuwvlakten en dorre steppen bewandeld, de trotsche berggevaarten stoutmoedig beklommen had; toen hij tot in de meest verborgen schuilhoeken der uitgestrekte woestijnen van het barre Noorden, tot in de digte wouden van den heeten aardgordel manhaftig was doorgedrongen; toen hij het magnetismus der aarde in zijne onbegrijpelijke werking bespied, de geologische theorien door persoonlijke aanschouwing tot een vast stelsel ontwikkeld en de wetenschap met de resultaten eener nooit gekende ondervinding verrijkt had, toen zelfs verzette zich de energie van zijn onderzoekend brein tegen het genot eener welverdiende rust. Zijne geestkracht verhief zich tegen den last des ouderdoms, en de man, wien het achtbaar zilver reeds de kruin sierde, greep nog met vaste hand de pen op, om de wonderen der schepping voor de latere geslachten te boek te stellen.

Alexander von Humboldt werd, den 14 September 1769, te Berlijn geboren en genoot zijne eerste opvoeding grootendeels te Tegel op het landhuis zijns vaders, des kamerheers Alexander Georg von Humboldt. Reeds was hij, na zijne studien te Frankfort aan den Oder voltooid te hebben, naar Göttingen vertrokken, toen de Fransche revolutie uitbrak. Niet lang daarna (in 1790) toen hij zijn eerste werk over de Rijnsche basaltgronden reeds had uitgegeven, deed hij met George Forster zijne bekende reis naar den Beneden-Rijn en ons vaderland. Te Freiburg nam hij aan de akademie voor bergbouwkunde de lessen van Werner waar, in gezelschap van zijn vriend Leopold von Buch, met wien hij, gelijk bekend is, een geheel nieuwen tak van wetenschap op het aardkundig gebied te voorschijn bragt. Vijf jaren achtereen fungeerde hij als directeur der werken in het Fichtel-gebergte, alwaar hij een ijverig gebruik maakte van de schoone gelegenheid om zijne theorien in praktijk te brengen, terwijl hij nog vóór het begin dezer eeuw zijne meesterlijke proeven op het terrein van Galvani's ontdekkingen te voorschijn bragt. In 1795 begaf hij zich, ter nasporing der vulkanische gronden, naar Italie en aanvaardde in Junij 1799 met Bonpland de reis naar Amerika, waarvan de bijzonderheden te bekend zijn, om hier nader vermeld te worden. Den 3 Augustus 1804, met eene rijke natuurkundige verzameling uit de nieuwe wereld terug gekomen, bleef hij tot 1810 te Parijs, waar hij de meesterstukken bewerkte, waardoor hij zich zijne wereldberoemdheid heeft verworven. Doch behalve dit, heeft von Humboldt zich ook op het staatkundig terrein doen kennen, zoowel door zijne politieke bemoeijingen in Engeland als door zijne deelneming aan het congres van Aken in 1811. Eerst in 1827 keerde hij naar Berlijn terug en begon daar, in het 58ste jaar zijns levens, voorlezingen te houden over de physieke gesteldheid der aarde en het wereldstelsel, aan welke wij zijn onschatbaren *Kosmos* te danken hebben, waarna hij in 1819 nog eene reis naar Siberië ondernam en na eene afwezigheid van 9 maanden, in zijne vaderstad terugkeerde, om zich verder geheel aan zijne studiën te wijden. Dáár was hij voortaan niet slechts de geleerde bij uitnemendheid, maar ook de gevierde deelgenoot der hoogere en hofkringen en de vriend des konings. Voor iedereen was het een raadsel, hoe de grijsaard bij zijn drukke conversatie nog tijd kon vinden en lust kon gevoelen tot zulk eene opeenstapeling van bezigheden, dat het menig ander moeijelijk zou vallen, deze behoorlijk uit elkander te houden.

Wel is waar, men heeft hem wel eens verweten, dat er, even als in zijne manieren, ook in zijne werken hier en daar maar al te duidelijk iets doorschemerde, waaruit bleek, dat hij bij zijn verblijf te Parijs voor een Duitscher te veel van het eigenaardig Fransche had ingezogen, maar altoos heeft men daarentegen toch moeten erkennen, dat hij wat zijne humaniteit betreft, met hart en ziel een Duitscher is gebleven, terwijl zijn diep gevoelig hart bereid was iederen ongelukkige met raad en daad bij te staan. Mogt hij daarbij al een zacht gemoed in zijn binnenste omdragen, hij leverde aan den anderen kant toch ook de sprekendste bewijzen van een echt mannelijk karakter. Met zijne vrijzinnige politieke gevoelens kwam hij altoos rond voor den dag, en de intieme vriendschap voor zijn vorst verhinderde hem niet, om zich bij de verkiezingen opentlijk tegen het ministerie te verklaren. Wel had hij ook te kampen met den overdreven ijver van een aantal theologen, die steeds wilden beweren in zijne geschriften geene aanwijzing te kunnen vinden eener bepaald godsdienstige rigting; maar welk onbevooroordeeld lezer vindt die rigting niet reeds bij de inzage zijner werken in 's mans diepen eerbied en hooge bewondering voor zijn Schepper? Wie erkent niet, dat een Humboldt, daar waar hij den lezer tot aan de uiterste grenzen der zigtbare wereld voert, hem naar het onzienlijke den blik doet wenden, op eene wijze, die den meest verheven indruk achterlaat? Doch waartoe meer? Ten allen tijde zal de man van wetenschap; de man van kennis en beschaving, de man van gevoel en karakter zich verpligt achten eene waardige hulde te brengen aan de nagedachtenis van Alexander von Humboldt.

(*Reductie*)

In lading liggende schepen te *Batavia*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Alida Maria*	J. de Vries	Soerabaija	
〃	〃	Valparaiso*	H. K. Smit		Haager & Schuurman.
〃	schoener	Johanna en Louise	C. D. Popken		〃
〃	bark	Aldebaran	B. G. Meyboom		〃
〃	schip	van Galen	J. R. Smit		Schimmelpenninck & Co.
〃	〃	Willem Kroonprins der Nederlanden	B. Zetteler		〃
〃	bark	Graaf van Heiden Reinestein	J. Warmsteker		〃
〃	〃	Constance	Kimmerer		〃
〃	〃	Generaal Michiels	P. G. Visser		〃
〃	brik	St. Michael	L. D. Boswijk		〃
〃	3 mast	schoener Argo*	van Teutem	Rotterdam	〃
〃	bark	E. W. van Dam van Isselt	J. C. Kolm		Reynst & Vinju.
〃	〃	Louis Meijer	O. Hazewinkel		Landberg, Kessel de Rle & Co
〃	〃	Amalia Augusta	van Marle		〃
〃	〃	Ferdinand en Louis*	J. K. de Weerd		〃
〃	〃	Maleijer	Bok		Jacometti & Co.
〃	〃	Jan Daniel	Hagers	Rotterdam	Busing, Schröder & Co.
〃	〃	Henriette Wilhelmina*	Bock		Metzendorff, Wilmans & Co.
〃	schip	Susanne*	E. Vonck	Rotterdam	van Ommeren, Roos & Co
〃	〃	Wilhelmina*	van Dalen		〃
〃	bark	St. Jan*	Lammerts		〃
〃	schoener	Helmers*	van Messen	Samarang en Soerabaija	〃
〃	bark	Jannetje*	A. Lupcke		〃
〃	schip	Philips van Marnix*	E. van Duijn	Samarang	B. Kopersmit & Co.
〃	〃	Riesbosch*	J. H. Mugge		〃
〃	〃	Vijf Gebroeders	G. J. Teensma		〃
〃	bark	Regina	J. Lelijvelt	Tjilatjap	〃
〃	〃	Wilhelmina Lucia*	G. Poolman		〃
〃	〃	Vriendentrouw*	D. Grevelink		〃
〃	〃	Waterloo*	D. Duinker	Macasser	〃
〃	〃	Maria Veronica*	F. Mulder	Amsterdam	〃
〃	schip	Amsterdam	D. Herderschee	Pasoeroean	E. Moormann & Co.
〃	〃	Phoebus*	de Roever qq		Tolson, Hunt & Co.
〃	bark	Cornelia Henrietta*	van der Meij	Amsterdam	Paine, Stricker & Co.
〃	schip	Electra*	H. Wegman		〃
〃	〃	Susanna en Elisabeth*	C. Ouwehand		Maclaine, Watson & Co.
〃	〃	Willem de Eerste	T. J. Nieufeld		〃
Nederl. Ind.	bark	Sara Eleonora*	D. Schuijmer		J. Cezard & Co.
〃	〃	Osman Basha*	Said Abdulla	Singapore	Cassalette & Co.
〃	〃	Alaouel*	Sech Marzoekie	Samarang	B. J. Jacobs.
〃	brik	Fatimah Seroer*	Said Alie Bazar		〃
〃	〃	Kalimaas	Said Osmar	Cheribon	〃
〃	schoener	Berkatoel Adjelan*	Aboe Sohut		〃
〃	brik	Noer-oel Karim*	Said Honeman		Buijs, Jacobson & Co
〃	bark	Sri Palembang*	Tjia Tjengsin	Palembang	〃
〃	〃	Cornea*	Kamaloedin	Samarang	〃
〃	〃	Polka*	Moh. Seman		〃
〃	〃	Djelanie*	Said bin Alie		〃
Engelsch	brik	Triton*	R. W. Sharpe	Australie	〃
〃	bark	Fluella	W. Money	Singapore	Martin, Dyce & Co.
〃	〃	Sea Queen*	F. Ranezet	Singapore	〃
〃	〃	Gaze Hound*		China	〃
〃	〃	Havert Home*	Whright		Maclaine, Watson & Co.
〃	〃	Kate*	Grange	Melbourne en New Zeeland	〃
〃	〃	Charlotte Ann*	Young		〃
〃	〃	Charles Prowuell*	S. M. Bexfeldt	Singapore	Hunter, Houghton, & Co.
Fransch	〃	Johanna*	Wetzel		Borneo C. Limited.
〃	〃	Vallée de Luz*	C. Lafitte		C. Bahre & G. Kinder.
Amerikaansch	〃	Petrea*	Crowell		J. Cezard & Co.
Zweedsch	〃	Ariel*	Ohlson		Paine, Stricker & Co.
〃	〃	Torefors*	Janssen		Metzendorff, Wilmans & Co.
Noorwegen	brik	Favoriten*	Raurien		〃
Hamburgsch	schip	Alma en Olga	Osnabruck		〃
〃	bark	Wiedeman*	Kalkgläser		〃
〃	〃	John Hermann*	Dieckmann	China	〃
〃	〃	Meteor*	Adam		〃
〃	〃	Esperanza*	M. Johannsen		〃
〃	schoener	Helena*	Voigt		C. Bahre & G. Kinder.
Oldenburgsch	schip	O. Thijen*	Addiks		〃
Bremer	〃	Shakespere*	Techter		Busing, Schröder & Co.

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN	DATUM	NAAR
Junij	21	Amerikaansch	Bunker Hill	Doone	Port Philip	19 Mei	Singapore
″	22	″	Hussar	Houland	Melbourne	25 ″	
″	23	Engelsch	Caribbearë	Winchester	Singapore	3 Junij	Londen
″	24	Hamburg	Hertha	Hauschilder	″	2 ″	Hamburg
″	—	Engelsch	Prince Alfred of Londen	Freatt	″	28 Mei	Londen
″	25	″	Cairngarm	J. Ryne	Londen	20 Maart	Hongkong
″	—	″	William Cary	Hudson	Singapore	30 Mei	Liverpool
″	—	″	Baltarat	Henry Jones	Londen	29 Maart	Shanghae
″	—	Hamburg	Johannes	Bruhn	Melbourne	12 Mei	Batavia
″	—	Nederlandsch	Zeelandia	Blaakhert	Batavia	23 Junij	Nederland

Aangekomen schepen te *Batavia.*

VLAG.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGVOERDERS.	VAN		AGENTEN.
Junij	26	Ned. Indisch	brik	Boesrool Karim	Said Honeman	Banjermassing	11 Junij	Buijs, Jacobsen & Co.
″	—	″	bark	Banel Gair	Said Segaf	Indramaijo	20 ″	
″	—	″	″	Maria Veronica	T. Mulder	Soerabaija	9 ″	E. Moormann & Co.
″	—	Bremer	schip	Shakespere	Techter	Melbourne	25 Mei	Busing, Schröder & Co.
″	—	Hamburg	schoen.	Helene	Voigt	Sydney		C. Bahre & G. Kinder.
″	—	Nederlandsch	schip	Amsterdam	D. Herderschee	Melbourne	28 Mei	Tolson, Hunt & Co.
″	27	″	bark	Waterloo	D. Duinker	Macasser	7 Junij	B. Kopersmit & Co.
″	—	″	″	Johanna	H. O. Piccardt	Singapore	27 Mei	Metzendorff Wilmans & Co.
″	—	Ned. Indisch	stooms.	Samarang Packet	J. F. Scheel	Pecalongan	26 Junij	Levert & Co.
″	28	Fransch	bark	St. John		San Francisco		J. Cezard & Co.
″	—	Nederlandsch	schoener	Johanna Catharina	Besseling	Soerabaija	22 Junij	Burt, Myrtle & Co.
″	—	Ned. Indisch	″	Machmoed	Hadjie Yassien	Macasser	4 Mei	Buijs, Jacobsen & Co.
″	—	″	″	Chieftain	J. C. Kruijmel	Billiton	20 Junij	Reynst & Vinju.
″	—	″	bark	Ellen	Wentholt	Samarang		B. Kopersmit & Co.
″	—	Z. M.	stooms.	Soembing	Luit. t/z. 2 kl. A. J. Kroef	Riouw	26 Junij	

Vertrokken schepen van *Batavia.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
Junij	26	Ned. Indisch	stooms.	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	Samarang en Soerabaija
″	—	″	″	Oenarang	S. van Hulsteijn	Samarang
″	—	″	bark	Oeij Sinjo	Kouw Bien	Riouw en Singapore
″	—	Nederlandsch	schip	Straat Balij	J. S. Scholl qq	Nederland
″	—	″	″	Californie	M. de Wijn	″
″	—	″	bark	Jeannette	T. Visser	Indramaijo en Cheribon
″	—	″	″	Gelderland	D. Crap Hellingman	Soerabaija
″	—	Engelsch	stooms.	Burra Burra	Buxey	″
″	29	Ned. Indisch	brik	Al Osmanie	Sech Bahasoan	Cheribon
″	—	Engelsch	bark	Palembang	Moorson	Singapore en China
″	—	Ned. Indisch	″	Generaal Michiels	D. de Wilde	Singapore

Aangekomen schepen te *Samarang.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Junij	16	N. I.	stooms.	Oenarang	van Hulstijn	Batavia
″	18	″	″	Samarang Packet	J. F. Scheel	″
″	19	″	schoen.	Bientang Toedjoe	Beasleij	″
″	20	″	″	Aloei Segaf	Oewa Soegie	Pontianak
″	21	″	stooms.	Koningin der Ned.	E. Lewis	Soerabaija
″	—	″	bark	Liong Goan Sephijr	Tjoa Tjin Tjoan	Riouw
″	22	″	″	Ararat	Steendam	Batavia
″	—	″	stooms.	Banda	W. Vogel	″
″	23	″	bark	Nawan Eljoesoor	Monteiro	Soerabaija
″	—	″	″	Fathool Mobarek	Bahoedin	Kottee
″	—	″	″	Said Maskoor	Hadjie Achmat	Batavia

Vertrokken schepen van *Samarang.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR.
Junij	16	Ned.	bark	IJssel	Maarschalk	Soerabaija
″	19	N. I.	″	Alnoer	Marzoekie	Batavia
″	—	Ned.	schip	Jedo	v. d. Hoeven	Nederland
″	—	″	bark	Dorothea Henriette	Smit	Soerabaija
″	—	N. I.	stooms.	Oenarang	van Hulsteijn	Batavia
″	—	″	bark	Djadal Hair	Achm. Basbaij	Sumanap
″	20	″	″	Sing Lie	Tjie Tik Goan	Banjermass.
″	21	″	stooms.	Samarang Packet	J. F. Scheel	Batavia
″	22	″	bark	Kiem Hing Sing	Biauw Tioe	Singapore
″	—	″	stooms.	Koningin der Ned.	E. Lewis	Batavia
″	23	″	bark	Elmashoor Balhair	Sech Bahanan	Bima
″	—	″	stooms.	Banda	W. Vogel	Soerabaija
″	—	″	kotter	Noorsasie	Pa Leloka	Sumanap

In lading liggende schepen te *Samarang.*

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Crinoline	A. K. E. A. Paré		Soesman & Co.
″	″	Maria Adolfina	A. Blom		C. Damnitz & Co.
″	″	Julie Clair	A. van Oosteroom		Dorrepaal & Co.
″	″	Drie Gebroeders	H. Kramer		″
Ned. Ind.	″	Liong Goan Zephijf	Tjoa Tjien Tjoan		Gezagvoerder.
″	″	Ararat	J. Steendam		″
″	″	Nawan Eljoesoor	J. C. Monteiro		″
″	″	Fatahool Moebarak	Abdul Rahim		″
″	″	Said Mashoor	Hadjie Achmat	Kottee	″
″	″	Ellen	F. A. P. Wentholt	Batavia	B. Kopersmit & Co.
″	schoener	Bientang Toedjoe	C. F. Beasly		Gezagvoerder
″	″	Aloeie Segaf	Oewa Soegie		″
″	brik	Lina	J. W. Steevens	China	″

Aangekomen Schepen te *Soerabaija.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Junij	19	N. I.	schoen.	Columbus Almansoer	Said bin Jahil	Grissee
″	—	Ned.	bark	Minister van Hall	C. de Haas	Batavia
″	20	N. I.	bark	Wilhelmina Cox	M. P. Deibel	Sumanap
″	—	Eng.	″	Glenorchy	D. McKensie	Adelaide
″	—	N. I.	″	Bacht Mastora	Alhabasaij	Seug Kawang
″	—	″	″	Bingtang Tjaigoan	Ong Kan	Balie Badong
″	—	″	″	Bingseeng	Saniman	″

Vertrokken Schepen van *Soerabaija.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Junij	18	Ned.	bark	Waterloo	D. Duinker	Nederland
″	—	N. I.	″	Soedoel Bari	Said Asegaf	Balie Amp.
″	19	Ned.	schip	De drie Vrienden	D. E. Nolting	Nederland
″	20	N. I.	stooms.	Koningin der Ned.	E. Lewis	Batavia
″	—	″	″	Macasser	Kuller	Singapore
″	—	″	bark	Gertrude	J. M. Söbels	Tjilatjap
″	—	″	″	Nawan Eljoesoor	J. C. Monteiro	Samarang
″	—	″	″	Mifrejool Moelook	Braie	Sumanap
″	21	″	″	So-Ootdin	Sech Baisa	Singapore
″	—	Ned.	schip	Cornelis Gips	van Alkemade	Nederland
″	—	N. I.	bark	Columbus Almansoor	Sech Ameril	Samarang
″	—	Ned.	″	Cheribon	W. J. Coers	Macasser

In lading liggende schepen *te Soerabaija.*

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	schip	Louise Jacoba Johanna	Baumgarten		Fraser, Eaton & Co.
″	″	Johannes Hendrikus Ferdinand	Lodewijks		″
″	″	Landbouw	Kleijnenberg		″
″	″	Johanna Catharina	Besseling	Nederland	″
″	″	Minister Pahud	Kievit	″	Mathieu, Ebbs, Ruys & Co.
Hamburgsch	″	Kingman	Meijer	China	″
Zweedsch	″	Götheborg	Björk	Nederland	″
Nederlandsch	″	Osiris	Kramer	″	Schimmelpenninck & Co.
″	″	Zeenimph	Witsen Elias	″	″
″	″	Acadia	Greefkes	″	″
″	″	Baron van Hardenbroek	Hennij	″	″
″	″	Ary Scheffer	Kunst		J. F. van Leeuwen & Co.
″	″	Willem III	van der Burg		″
″	″	Cheribon	Koers		″
″	″	Comm. des Konings v. d. Heim.	van Zanten		″
″	″	Jeannette Agatha	Cleijndert		″
″	″	Cornelia Geertruida	Hoeksma		″
″	″	Noord Braband	Bok		″
″	″	Prins Maurits	J. J. Bart		B. Kopersmit & Co.
″	″	Aegidia en Paulina	J. K. Veldman		″
″	″	Elisabeth Antoinette	H. A. Besier		″
Engelsch	″	Sophia Fraser	Wilson		Hill, Broekman & Co.
″	″	Henry Winch	Alex Griffin		″
Nederlandsch	″	Minister van Hall	O. de Haas	Nederland	″
″	″	Gebroeders Houtman	C. J. Bax		B. J. van Eck & Co.
″	″	Samuel Hendricus	A. G. Bonsen		″
″	″	Nicot	J. Amesz	Amsterdam	P. Kervel & Co.
Engelsch	″	Rosina	Mc. Lachlan		Major, Matzen & Co.
″	″	Senator	Mengies		″
″	″	Glenorchey	D. McKinley	Falmouth	McMillan, Marten & Co.
Nederlandsch	″	Tagal	Göbel	Nederland	E. ten Brink & Co.
″	″	Ternate	T. Kars	″	″

MARKTPRIJZEN.

Te BATAVIA, den 28 Junij 1859.

Arak, *f* 55,—.
Koffij, Java, zonder voorraad.
——— Padang, niet aan de markt.
Suiker, N°. 16. *f* 17,— @ *f* 17,50.
Rijst, Indramaijos met zakken niet voorhanden.
——— witte Batavia 1ste kwaliteit, *f* 155,— @ *f* 170.—
——— ″ ″ 2de ″ *f* 140,— @ *f* 150,—
——— Carga *f* 110 @ *f* 125,—.
Wisselkoers op Holland, pari.
″ ″ Engeland, *f* 11,50 @ *f* 11 5/8 ℔ £.
″ Gouvernement pari.

Te SAMARANG, den 24 Junij 1859.

Koffij, nominaal.
Suiker N°. 16, nominaal.
Indigo, nominaal.
Koehuiden, *f* 60,— ℔ kodie geen ter markt.
Buffelhuiden, *f* 50,— ℔ kodie.
Staart Peper, *f* 66,—
Rijst ordinair wit, *f* 125 @ *f* 130,— ℔ koijang @ 28 picol. zonder zakken.
″ carga ″ *f* 95 @ *f* 110,— idem. idem.
Klapper Olie *f* 27,—
Katjang ″ *f* 17,—
Rotting *f* 8,— @ *f* 9,— Bandjermassing niet voorhanden.
Kadjang Matten, *f* 9,—
Wisselkoers op Holland 6/m. pari.

Te SOERABAIJA, den 23 Junij 1859.

Suiker nominaal.
Koffij nominaal.
Rijst (Carga) ℔ koijang. *f* 115,— @ *f* 135,—
″ (witte) ″ ″ *f* 150,— @ *f* 175,—
Koehuiden
Arak ℔ legger, *f* 45,—
Olie (Klapper) *f* 24,—
Olie (Katjang) *f* 20,—
Kadjang Matten *f* 10 @ *f* 12,—
Rotting, *f* 10 @ *f* 11,—
Wisselkoers pari.

Te PASOEROEAN, den 25 Junij 1859.

Rijst, (witte) ℔ koyang *f* 150,—
Id. (carga) ″ ″ ″ 120,—
Olie, (klapper) ″ pic. ″ 25,—
Id. (katjang) ″ ″ ″ 17,—
Wisselkoers pari.

Den 22 Junij waren in 's Lands Pakhuizen ontvangen oogst 1858.
163,886–88 pic. Suiker.
161,554–04 ″ Koffij
Restant Producten in 's lands pakhuizen, den 22 Junij 1859.
337–17 pic. Suiker, oogst 1858.
5,116–92 ″ Koffij ″ 1858.

HANDELSBERIGTEN.

Aan- en Uitvoer te Batavia van den 22 tot en met den 25 Junij 1859.

Aanvoer.

Van Indramaijo per Ned. bark *Concurrent*, gez. de Wit, agt. van Ommeren, Rueb en co.
600 pic. tin, 125 do. rotting, 100 do. verfhout, 9680 do. koffij, 405 do. suiker, *Lading voor Nederland.*

Van Samarang per N. I. stoomb. *Oenarang*, gez. van Hulsteijn, agt. Landberg, Bezoet de Bie en co.
2 kn. medicijnen, *L. Platon en co.*
7 krandj. tuigen, *Reynst en Vinju*
5 coll. gouv. goederen, *Gouvernement*
1 kt batik goederen, *Sie Toetiang.*
3 kn. batik goederen, *Tan Hoat.*
9 kn. koopmanschappen, *Lim Boen.*
2 kn. leijen, *H. M. van Dorp.*
20 koeijen, *Agenten.*

Van Panaroekan per Ned, schip *Holland*, gez. Auffmorth, agt. Schimmelpenninck en co.
3680 pic. koffij, 125 do. rotting, 6001 do. suiker, *Lading voor Nederland.*

Van Borneo Westkust per N. I. stoomb. *Palembang*, gez. Roseboom, agt. W. Cores de Vries.
24,000 zilv. munt, 1 kt. medicijnen, *Gouvernement.*

Van Rotterdam per Ned. schip *Willem Kroonprins der Nederlanden*, gez. de Bourghelles Zetteler, agt. Schimmelpenninck en co.
50/m. steenen, 937 stav. ijzer, 308 vs. boter, *N. H. M.*
70 kn. wijn, 2 do. ijzerwerk, *Metzendorff, Wilmans en co.*
28 coll. koopmanschappen, *Feltkamp, Mispelblom en co.*
120 coll. manufact., *Maclaine, Watson en co.*
20 vn. spek, 150 hammen. 5 kn. rolpens, 100 vs boter, 1 kt. provisiën, 18 vs. geslagt, 20 do. meel, 18 vn. gort en boonen. 30 kn. manufact., *J. Cezard en co.*
600 keld. genever, 51 coll. ijzerwerk, *Dümmler en co.*
175 kn. glaswerk, 102 vs. loodwit, *B. Andreas en co.*
9 coll. manufact., 2 kn. billard, *Picard.*
9 kn. diversen, 150 keld. lijnolie, 38 coll. manufact., 8 kn. woll. goederen, *Engelhard en co.*
80 vn. vleesch en spek, 20 do. wijn, 14 kn. eau de cologne, 50 do. champagne, 6 do. manufact., 4 do. koopmanschappen, *Haager en Schuurman.*
77 ks. champagne, 1 do. etiquetten, 100 do. glas, 1 do. koopmanschappen, 98 coll. manufact., *C. Bahre en G. Kinder.*
19 kn. diversen, 328 vs. spijkers, 7 coll. manufact., 9 kn. do. 252 do. glas, 4 do. aardewerk, *Pandel en Stiehaus,*
79 kn. koopmanschappen, 30 do. kramerijen, 15 vn., 228 kn. eetwaren, stroohoeden, aardewerk, kramerijen, kantoorbehoeften en hagel, 100 kn. wijn, *Gumprich en Strauss.*
2 kn. diversen, 20 do. papier en boeken, *G. Kolff en co.*
18 kn. aardewerk, 2 do. boeken, 1 do. kramerijen, 35 led. leggers, 14 coll. manufact., *van Ommeren, Rueb en co.*
2 kn. boeken, 12 coll. papier, *Lange en co.*
1 kt. meubelen, *Prins.*
700 keld. genever, *Jacometti en co.*
1 kt. zilver, *London.*
7 kn. meubelen, *Brouwer.*
25 kn. wijn, 12 do. cognac, *Reynst en Vinju.*
1 kt. kleederen, *van Riet en ter Gouw.*
9 coll. machinerien, *Morgan, Melbourn en co.*
6 kn. rolpens, *L. Platon en co.*
50 bn. kurken, *Jut.*
93 coll. meubelen, 11 do. porcelein en houtwerk, 1 piano, *baron de Kock.*
28 coll. provisien, *Gebr. van Delden.*
4 piano's, *Dubray.*
3 vs. vogelzaad, 1 kt. kleederen, *Batenburg en co.*
2 kn. instrumenten, *E. Moormann en co.*
9 kn. wijn, 1 do. azijn, *Göring en co.*
5 kn. ijzerdraad, *E. Chaulan, Deeleman, en Co.*
1 kt. hoeden, *Herment en Bastiere.*
2 kn. papier, *Vaupel.*
12 ks. bitter, *Paine, Stricker en co.*
100 vs. boter, *Agenten.*
20 md. min. water, 1 doos zout, *Pahud.*
20 vn. vleesch, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
27 kn. koper, 7 vn. spijkers, *B. Kopersmit en co.*
100 vn. bier, *Willems.*
100 vs. boter, *John Pryce en co.*
50 keld. genever, 10 vn. groentens, 200 do. menie, 3 md. min. water.

Lading voor Soerabaija.

45 kn. gouv. goederen, 18 do. koopmanschappen, 166 coll. do. 2 kn. rozijnen, 6 do. inkt, 25 do. geel metaal, 6 vs. spijkers, 1 kt. tuigen, 32 do. manufact., 1 do. tuigen, 284 vn. teer, 6 do. meubelen, 1 pak boeken, 1 kt. do. 1 do. koperdraad, 2 do. glas, 25 do. champagne, 3 piano's, 1 rijtuig, 7 coll. monsters.

Uitvoer.

Naar Bencoelen en Padang per N. I. stoomb. *Menado*, gez. Couteron, agt. Cores de Vries.
5 kn. zijde, *Aan boord gebleven lading.*
127 coll. gouv. goederen, 24 stav. ijzer, 6 boss. do. *Gouvernement.*
10 bn. shirtings, 1 pak monsters, *Morgan, Melbourn en co.*
13 kn. koopmanschappen, *Soid Moh. Satrie.*
1 kt. regaal. *J. Cezard en co.*
7 kn. koopmanschappen, 2000 ps. dollars, *Seck Awab Badawie.*
5 kn. sardijntjes, 1 do. schilderijen, *L. Platon en co.*
50/m. sigaren, *Dümmler en co.*
12 coll. ijzerwerk, 2 do. koperwerk, 73 kn. manufact., 2 bn. do. uit entrep. *Tolson, Hunt en co.*
2 kn. bier, 1 do. rhijnwijn, 1 do. provisien, 1 spiegel, 1 kt. portwijn, 1 do. dranken, 1 vt. bier, *John Pryce en co.*
10 kn. wit katoen, 3 do. manufact., uit entrep. *Martin, Dyce en co.*
10 kn. bier, 2 do. siropen, 6 pic. suiker, *Gebr. Veit.*
25 kn. wit katoen, *Borneo C. Limited.*
6 kn. koper, 2 vs. spijkers, *Haager en Schuurman.*
2 kn. jaconets, 2 kn. manufact., uit entrep. *Pandel en Stiehaus.*
2 kn. cotonetten, 2 do. sarongs, *E. Moormann en co.*
52 kn. koopmanschappen, *Lim Hoa.*
35 kn. koopmanschappen, *Oeij Toseng.*
2 kn. koper, 1 vt. spijkers, 3 do. zw. teer, 2 do. koolteer, *Brodie.*
14 vn. meel, 1 brandkast, *Paine, Stricker en co.*
4 kn. longcloths, *Said Abd. Jafar Segaf.*
15 pic. suiker, 20/m. sigaren, *Tjia Kiokbie.*
3 kn. doeken, *Lim Ngang*
7 kn. schrijf en kantoorbehoeften, 1 rol papier, *H. M. van Dorp.*
2 kn. brandy, 1 do. olijven, 2 do. kappertjes, 1 do geleijen, 1 do. toilet spiegels, 4 do. zeildoek, 7 ps. do. 10 32 do. zeilgaren, do. drills, 1 hl. do. 1 toilet tafel, *Eilbracht.*
13 kn. wijn, 4 do. soija, 1 do. glaswerk, 2 coll. bier, *van der Meulen en co.*
8 bn. gev. katoen, 1 kt. rood do, 4 bn. ongebl. do. *G. Wilson en co.*
1 kalf, *van Ommeren, Rueb en co.*
f 1709 zilv. munt, *Said Mah. Hassim.*
2 kn. papier, 1 do. inkt, *G. Kolff en co.*
10 vn. teer, 2 pic. werk, 25 do. zeilgaren, 1 wagen, *Purvis en co.*
2 kn. cambrics, 2 do. cotonetten, *C. Bahre en G. Kinder.*
6 vn. bier, *Cassalette en co.*
5 kn. koopmanschappen, *Lie Goanmo.*
10 kn. koopmanschappen, *Oeij Sooijhoat.*
10 kn. koopmanschappen, *Lim Boe.*
9 kn. koopmanschappen, *Smeer.*
4 kn. koopmanschappen, *Abdul Kaum.*

Naar Cheribon per N. I. schoen. *Clipper*, gez. Eschanzier, agt. van Slooten, Morgan en co.
1000 planken, *Agenten.*
26 md. aardewerk, 2 kn. batik goederen, 3 do. wit katoen, *Tolson, Hunt en co.*
25 kn. sla olie, 1 pak kantoorbeh., *Arnold en Zn.*

Naar Cheribon per N. I. schoen. *l'Union*, gez. Schulz.
4 kn. wit katoen, *Martin, Dyce en co.*
20 keld. lijnolie, 1 kt. cambrics, 1 do. parapluien, 2 do. tafellampen en toebeh., 1 do. modewaren, 1 do. knoopen, 1 do. likeuren, 1 do. kleedingstukken, *C. Bahre en G. Kinder.*
1 kt. diversen, *Göring en co.*
11 bn. zakken, *f* 10,000 zilv. munt, *Pandel en Stiehaus.*
50 md. min. water, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
31 steenen, *Maclaine, Watson en co.*
6 vs. verf, 5 do. teer, 1 kt. katoen, 1 keld. olie, 2 boss. ijzer, 2 pakk. staal, 2 coll. ijzerwerk, 5 stav. ijzer, 3 kn. glazenpannen, 1 pak hamers, 2 pic. werk, 6 bladen koper, *Landberg en Zn.*

Naar Samarang, Soerabaija en Cheribon per N. I. stoomb. *Banda*, gez Vogel, agt. W. Cores de Vries.
eenige marine goederen, 8 kn. gouv. goederen, 19 coll. do, *Gouvernement.*
42 ks. siropen, 1 pak accordions, *Gonijn.*
1 kt. kain pandj., *Said Aloewie Satrie.*
1 wagentuig, *Abeelen, Dennison en co.*
4 kn. boeken, *Reijnst en Vinju.*
20 keld. genever, 1 kt. cognac, 1 do. bitter, 1 do. wijn, 1 do. provisien, *John Pryce en co.*
4 kn. koopmanschappen, uit entrep. *Agenten.*
10 kn. naaigaren, 3 do. gedr. katoen, 23 do. manufact., uit entrep. *Martin, Dyce en co.*
7 kn. suikerwerk, 1 tromm. kleederen, 1 pak do. *van Riet en ter Gouw.*
2 kn. prints, 2 do. rood garen, 2 do. wit do. 40 pakk. gedr. vruchten, *Thomas en co.*
2 kn. groentens, *J. C. Saijers.*

Naar Soerabaija per Ned. schip *Admiraal Tromp*, gez. Tubergen, agt. B. Kopersmit en co.
2800 vloersteenen, *Dümmler en co.*
175 vs. loodwit, *Joseph.*
1 rijtuig, *Oudart frères.*
4 kn. pruimen, 25 wijn, 2 provisien, *L. Platon en co.*
1 wagen, 3 geweren, 1 pr. pistolen, *Beijerinck*
17 coll. lampen, *Hunter, Houghton en co.*
600 zakk. tarwe, 20 bn comijnzaad, *Nahapiet.*
87 coll. gouv. goederen, *Gouvernement.*
2 kn. sarongs. 20 do. calicots, 12 do. shirtings, 9 do. wijn, *E. Moormann en co.*
6 bn manufact., uit entrep. *Tolson, Hunt en co.*
1 kt. laken, *Metzendorff, Wilmans en co.*
5 coll. meubelen, 2 do. boeken, 1 do. lampen, 1 md. min. water, *Cassalette en co.*
23 pakk. huisraad enz., 1 md. provisien, 6 kn. do, 2 tromm. medicijnen enz., 1 kt. meubelen enz., 5 keld. terpentijn olie, 5 ks. gember, 1 do. parfumerien, 1 do. diversen, *van der Zwaan.*

Naar Nederland per Ned. bark *Carolina*, gez. Struijck, agt. Paine, Stricker en co.
899 kn. boomwas, 100 pic. sapanhout, 808 do. suiker, 2609 ps. buffelhuiden 450 do. koehuiden, 100 pic. rotting, 1/4 pijp. madera, 2600 ps. Man. sigaren, *Agenten.*
1611 ps. buffelhuiden, 944 kn. boomwas, 150 tobb. kamfer, uit entrep. *Haager en Schuurman.*
14 pic. notenmuskaat, 105 do. dammer, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
33 pic. notenmuskaat, 49 do. foelie, 4149 ℔ thee, *Schimmelpenninck en co.*
155 pic. suiker, *Tiedeman en van Kerchem.*
677 pic. suiker, *John Pryce en co.*
3 pic. gutta percha, 50 do. dammer, *Dümmler en co.*
1 kt. portretten, 1 do. thee, *Arnold en Zn.*

Aangekomen Passagiers te Batavia,

van den 25 tot en met den 28 Junij 1859.

Met het Ned. schip Amsterdam, kapt. D. Herderschee, de heer Juriano van Melbourne.

Met de Ned. bark Waterloo, kapt. D. Duinker, de off. v. Gez. Walter, een adj. onderofficier en 5 soldaten van Makasser via Soerabaija en Samarang.

Vertrokken Passagiers van Batavia,

van den 25 tot en met 28 Junij 1859.

Met het Ned. Ind. stoomschip Koningen der Nederlanden, kapt. E. Lewis, de heer H. M. N. de Haan, naar Soerabaija via Samarang.

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP TE BATAVIA.